Duurzaam Energie Park Boxmeer

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Duurzaam Energie Park Boxmeer

Inhoudsopgave

Ruimtelijke onderbouwing **5**

Hoofdstuk 1 Inleiding **7**
1.1 Aanleiding 7
1.2 Projectgebied 7
1.3 Doelstelling 8

Hoofdstuk 2 Beleidskaders **9**
2.1 Rijksbeleid 9
2.2 Provinciaal beleid 10
2.3 Gemeentelijk beleid 15

Hoofdstuk 3 Planbeschrijving **19**
3.1 Geldende planologische situatie 19
3.2 Huidige situatie 20
3.3 Toekomstige situatie 20
3.4 Provinciaal afwegingskader 24

Hoofdstuk 4 Omgevingsaspecten **27**
4.1 Archeologie en cultuurhistorie 27
4.2 Bodem 28
4.3 Geluid 28
4.4 Ecologie 28
4.5 Milieuzonering 30
4.6 Geurhinder 30
4.7 Luchtkwaliteit 31
4.8 Water 31
4.9 Externe veiligheid 33
4.10 Verkeer 35
4.11 Reflectie 35
4.12 Vormvrije m.e.r.-beoordeling 35

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid **37**
5.1 Economische uitvoerbaarheid 37
5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 37

Bijlagen bij besluitdocument **38**

Bijlage 1 Overzicht elementen landschappelijke inpassing. **39**

Bijlage 2 Indicatieve oppervlaktes LIP & zonnepanelen **46**

Bijlage 3 Beknopte natuurtoets Duurzaam Energie Park Boxmeer **48**

Ruimtelijke onderbouwing

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Renewable Energy Factory heeft het voornemen om in de gemeente Boxmeer een zonnepark te realiseren. De beoogde locatie is gelegen aan weerszijden van de A73 op gronden die op dit moment bestemd zijn voor agrarisch gebruik.

Het realiseren van een zonnepark en het opwekken van duurzame energie past niet binnen het vigerende bestemmingplan. Om de beoogde ontwikkeling mogelijk te maken dient een omgevingsvergunning aangevraagd te worden. Hiermee kan met een goede ruimtelijke onderbouwing afgeweken worden van het bestemmingsplan.

1.2 Projectgebied

Onderstaande afbeelding geeft de locatie van het plangebied weer. Het betreft twee velden langs de A73 ten noorden van Overloon en ten westen van Vlieringsbeek. Het noordelijke veld ligt ten westen van de A73 en is circa 8.4 ha. Het zuidelijke veld ligt ten oosten van de A73 en is circa 26.6 ha.

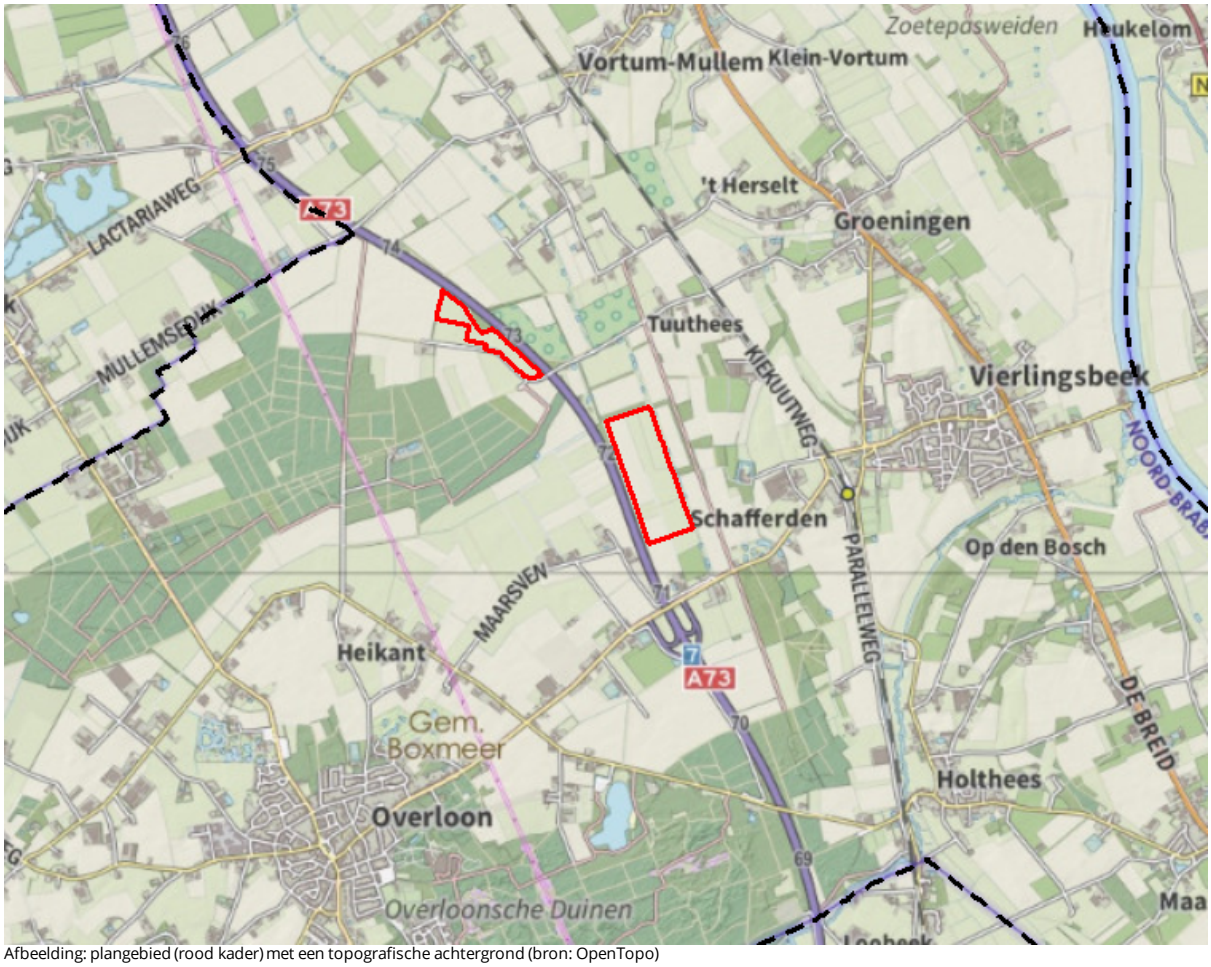

Afbeelding: plangebied (rood kader) met een topografische achtergrond (bron: OpenTopo)

1.3 Doelstelling

Het planvoornemen past niet binnen het vigerende bestemmingsplan. De ontwikkeling kan mogelijk worden gemaakt door middel van een omgevingsvergunning (uitgebreide procedure). Als onderdeel van de vergunningsaanvraag moet worden aangetoond dat de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Dit wordt door middel van de voorliggende ruimtelijke onderbouwing gemotiveerd.

Hoofdstuk 2 Beleidskaders

2.1 Rijksbeleid

2.1.1 Klimaatwet

Op 1 september is de Klimaatwet in werking getreden. De Klimaatwet is een wet waarin de afspraak van het Klimaatverdrag van Parijs is opgenomen. In 2050 moet de CO_2-uitstoot teruggedrongen zijn met 95% ten opzichte van 1990. Als tussendoel is in de Klimaatwet opgenomen 49% CO2-reductie ten opzichte van 1990 in 2030. Om die doelen te bereiken, bevat de Klimaatwet een aantal instrumenten. Het Rijk moet verplicht een Klimaatplan opstellen, waarin de hoofdzaken van het beleid voor de realisering van de doelstellingen zijn opgenomen, voor de komende tien jaar. Het klimaatplan moet onder andere maatregelen bevatten om de doelstellingen te realiseren. Ook moet een beschouwing worden gegeven over de verwachte besparing op het energiegebruik en het verwachte aandeel hernieuwbare energie. Het eerste klimaatplan is in 2019 vastgesteld en geldt voor de periode van 2021 tot 2030. Minimaal eens in de vijf jaar moet het plan herzien worden. Bij de voorbereiding van dit plan worden burgers, bedrijven en lokale overheden betrokken.

Opwekking van duurzame energie is, hoewel onderdeel van het klimaatakkoord, vanwege ruimtelijke afweging grotendeels ondergebracht in regionaal beleid. Het kabinet acht het vanuit het oogpunt van voedselzekerheid, biodiversiteit, landschap en cultuurhistorie van belang dat zorgvuldig wordt omgegaan met landbouwgronden en natuur. Tegelijk staat het kabinet voor de opgave om op kosteneffectieve wijze een CO2-reductie te realiseren van tenminste 49% in 2030. Het kabinet constateert dat zonneparken en windmolens een waardevolle bijdrage aan kunnen leveren en dat slimme aanleg van zonneparken samen kan gaan met de verbetering van de biodiversiteit en ontzien van natuur- en landbouwgronden. Tegelijk wil het kabinet het gebruik van landbouw- en natuurgronden niet als zodanig uitsluiten mits projecten binnen de huidige kaders kunnen worden ingepast. Bij de huidige kaders voor projecten in landbouwgebieden wordt gedacht aan landschappelijke inpassingsvereisten en voor natuur aan het vigerende natuurbeleid.

Het voorliggende plan draagt bij aan de verduurzaming van energieopwekking, en daarmee een vermindering van CO2-uitstoot.

2.1.2 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) van kracht geworden. In de SVIR is de visie van de rijksoverheid op de ruimtelijke en mobiliteitsopgaven voor Nederland richting 2040 aangegeven. Dit betreft een integraal kader dat de basis vormt voor bestaand en nieuw rijksbeleid met ruimtelijke consequenties.

In de SVIR is gekozen voor een meer selectieve inzet van het rijksbeleid dan voorheen. Voor de periode tot 2028 zijn de ambities van het Rijk in drie doelen uitgewerkt:

- Vergroten van de concurrentiekracht door versterking van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland.
- Verbeteren van de bereikbaarheid.
- Zorgen voor een leefbare en veilige omgeving met unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden.

Met de hiervoor genoemde doelen zijn 13 nationale belangen aan de orde die in de SVIR verder gebiedsgericht zijn uitgewerkt in concrete opgaven voor de diverse onderscheiden regio's. Buiten deze nationale belangen hebben decentrale overheden meer beleidsvrijheid op het terrein van de ruimtelijke ordening gekregen; het kabinet is van mening dat provincies en gemeenten beter op de hoogte zijn van de actuele situatie in de regio en de vraag van bewoners, bedrijven en organisaties en daardoor beter kunnen afwegen welke (ruimtelijke) ingrepen in een gebied nodig zijn.

Duurzame energie

De rol van de Rijksoverheid in het ruimtelijke beleid voor nationale elektriciteitsvoorziening is gelegen in het zorgen voor voldoende ruimte voor een adequate infrastructuur. Energiezekerheid is een belangrijk economisch goed. De verdere integratie van de Europese energiemarkt maakt dat er een steeds groter beroep op internationale verbindingen wordt gedaan en hoogspanningsverbindingen mogelijk om uitbreiding vragen. Het Rijk wijst daarbij de tracés van hoogspanningsverbindingen (vanaf 220 Kilovolt) en locaties voor de opwekking van elektriciteit (vanaf 500 Megawatt) aan en zorgt voor de inpassing hiervan. Het project valt hier niet onder, aangezien het maximum opwekkingsvermogen van het zonnepark niet meer dan 50 MWp zal bedragen.

Het Rijk zet in op een transitie naar een duurzame, hernieuwbare energievoorziening en het geschikt maken van de elektriciteitsinfrastructuur op de langere termijn voor meer decentrale opwekking van elektriciteit.

In de Structuurvisie wordt aangegeven dat het aandeel van duurzame energiebronnen als wind, zon, biomassa en bodemenergie in de totale energievoorziening omhoog moet. De ambitie is dat Nederland in 2040 een robuust internationaal energienetwerk kent en dat de energietransitie ver gevorderd is.

Het is primair de taak van provincies en gemeenten om voldoende ruimte te bieden voor duurzame energievoorzieningen (zoals zonne-energie en biomassa). Het ruimtelijk rijksbeleid voor (duurzame) energie beperkt zich daarom enkel tot grootschalige windenergie op land en op zee, gelet op de grote invloed op de omgeving en de omvang van deze opgave. Voor andere energiefuncties is geen nationaal ruimtelijk beleid nodig, naast het faciliteren van ontwikkelingen door het aanpassen van wet- en regelgeving en het delen en ontwikkelen van kennis.

Het voorliggende project moet ruimte gaan bieden aan de realisatie van een zonnepark. Het project levert daarmee een bijdrage aan de doelstelling voor 2040 uit het rijksbeleid.

2.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

Met het doel de ruimte zorgvuldig en duurzaam te gebruiken, is de Ladder voor Duurzame Verstedelijking opgesteld. Deze is verankerd in artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening. Bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen moet worden aangetoond dat deze voorzien in een behoefte, en moet - in geval de ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied plaatsvindt - een motivering worden opgenomen waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

Zonneparken worden op basis van jurisprudentie niet als stedelijke ontwikkeling gezien. Een nadere toetsing aan de ladder voor duurzame verstedelijking is derhalve niet nodig. In het kader van een goede ruimtelijke ordening kan het alsnog van belang zijn de behoefte van de ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied in kaart te brengen.

De gemeente Boxtel heeft op basis van verschillende landschapstypen en wenselijkheid van locaties een aantal kansrijke gebieden aangewezen waar grootschalige grondgebonden zonneparken ontwikkeld kunnen worden. Hiermee heeft de gemeente op basis van meerdere criteria een afweging gemaakt of deze buitenstedelijke ontwikkeling wenselijk is. Voorliggend initiatief ligt in een van de voorkeursgebieden.

De kaders zijn verder uitgewerkt in paragraaf 2.3.2.

2.2 Provinciaal beleid

2.2.1 Omgevingsvisie kwaliteit van Brabant

De Omgevingsvisie start met een 'Foto van Brabant 2018' en kijkt vanuit daar naar de toekomst (2050).

In de 'Foto van Brabant 2018' wordt duurzame energie behandeld onder het 'Natuurlijk & Historisch kapitaal': De provincie ligt op schema als het gaat om de doelstelling voor 2020 (14% duurzame energie opwekken). Echter, willen we onze doelstellingen voor 2030/2050 halen, dan vraagt dat nog een zeer grote inspanning van alle partijen. Hieruit blijkt de noodzaak voor duurzame energiebronnen.Daarbij streven we

ernaar dat deze energie grotendeels afkomstig is uit Noord-Brabant.

De omgevingsvisie schetst een toekomstbeeld van de provincie Noord-Brabant in 2050: Het gebied heeft op het gebied van economie, duurzaamheid en innovatie geprofiteerd van de gunstige ligging in de corridor Rotterdam-Antwerpen. Verderop zien we windparken en zonnevelden die een eigen karakter toevoegen aan het landschap. Om tot het toekomstbeeld te komen wordt voor verschillende doelstellingen de houding/rol van de provincie gedefinieerd.

In de Omgevingsvisie worden de hoofdopgaven voor de toekomst geformuleerd. De basisopgave bestaat uit het werken aan veiligheid, gezondheid en omgevingskwaliteit. Daarnaast worden vier hoofdopgaven naast de basisopgave gesteld, om zo specifieke aandachtspunten per opgave onder de aandacht te brengen. De vier hoofdopgaven zijn: Werken aan... de Brabantse energietransitie (1), een klimaatproof Brabant (2), de slimme netwerkstad (3) en een concurrerende, duurzame economie (4).

Voorliggend initiatief sluit aan bij de eerste van de vier hoofdopgaven; Werken aan de Brabantse energietransitie.

De Brabantse doelen zijn in lijn met het nationale doelen uit het Klimaatakkoord. Dit wordt vertaald in een eigen ambitie voor duurzame energieopwekking, besparing en beperking van CO2-uitstoot. De provincie zet actief in op een tweesporenbeleid, gericht op: verminderen van energieverbruik en verduurzaming energie.

Deze opgave wordt in beginsel niet afgewenteld op de omgeving of andere provincies. Voor duurzame energie kiest de provincie voor een richtinggevende en stimulerende rol. Het actief zoeken naar meerwaarde is daarbij uitgangspunt. Voor de feitelijke realisering spelen gemeenten en initiatiefnemers de hoofdrol.

De meerwaarde wordt verder toegelicht in paragraaf 2.3.2.2 en de paragraaf 3.3 (planbeschrijving). Realisatie van een zonneveld draagt bij aan de doelstelling die de provincie Noord-Brabant in de visie heeft opgesteld.

2.2.2 Interim Omgevingsverordening

De provincie wil met haar regels aansluiten op de werkwijze van de Omgevingsvisie en de Omgevingswet. Daarom is ervoor gekozen om de verschillende provinciale verordeningen voor de fysieke leefomgeving samen te voegen tot een Interim omgevingsverordening. Uitgangspunt van deze Interim omgevingsverordening is dat de huidige regels met het huidige beschermingsniveau zijn gehandhaafd. In het algemeen geldt daarbij dat de inzet van de verordening in de provincie Noord-Brabant is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor het vanuit provinciale belangen nodig is om regels in te zetten of waarvoor het vanuit de wet verplicht is om regels te stellen in de verordening.

2.2.2.1 Thematische kaarten

Om plaatsgebonden regels te duiden, werkt de Interim omgevingsverordening met acht verschillende thematische kaarten. Twee van deze kaarten hebben betrekking tot rechtstreeks werkende regels. De overige zes kaarten bevatten instructieregels voor gemeenten. Het plangebied wordt in deze paragraaf aan de hand van de verschillende relevante kaarten beschouwd.

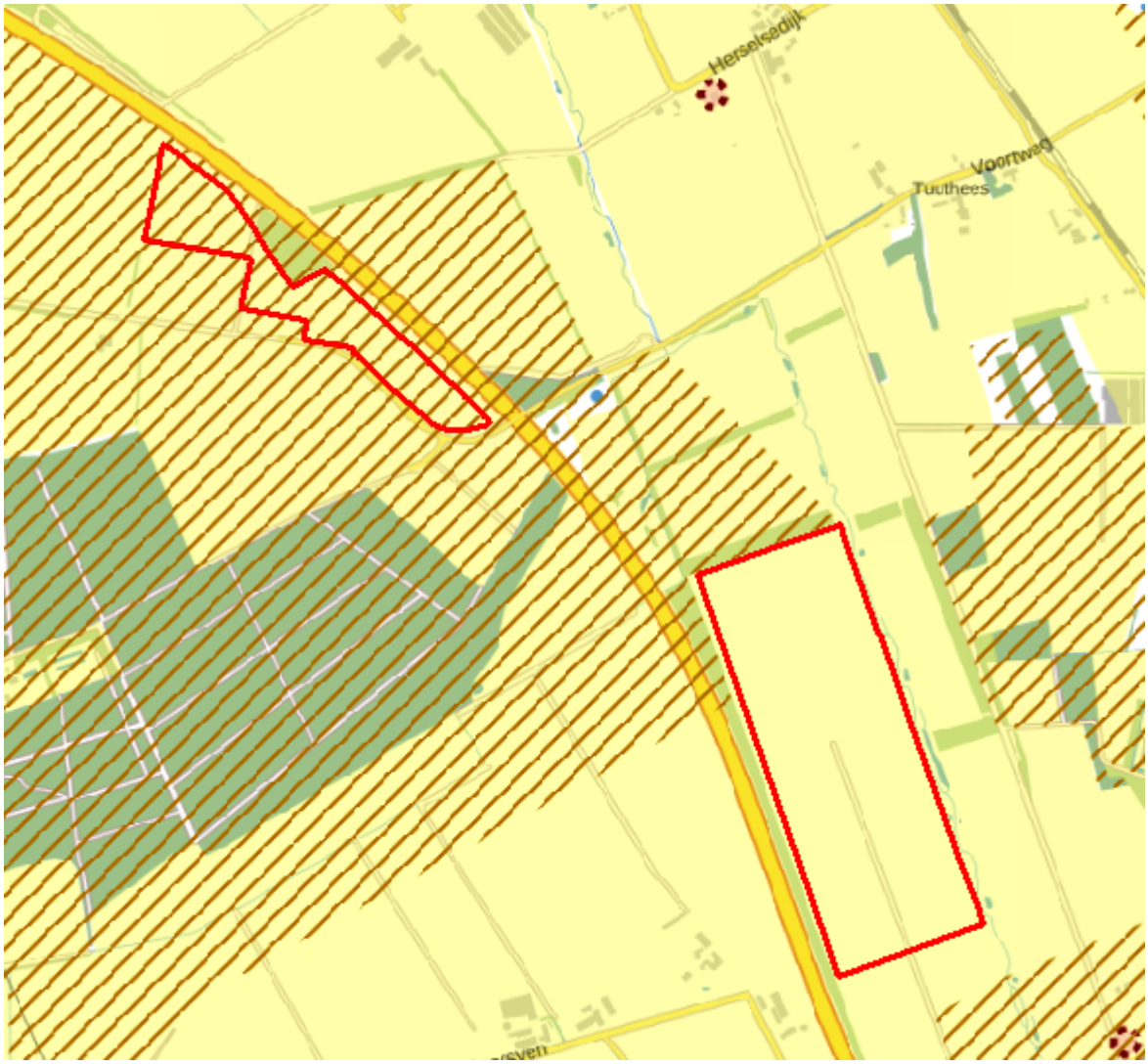

Kaart 2: Rechtstreeks werkende regels: landbouw

Het gehele plangebied is gelegen in 'Landelijk gebied'. Het noordelijke plangebied heeft aanvullend de aanduiding 'Verbod uitbreiding veehouderij'.

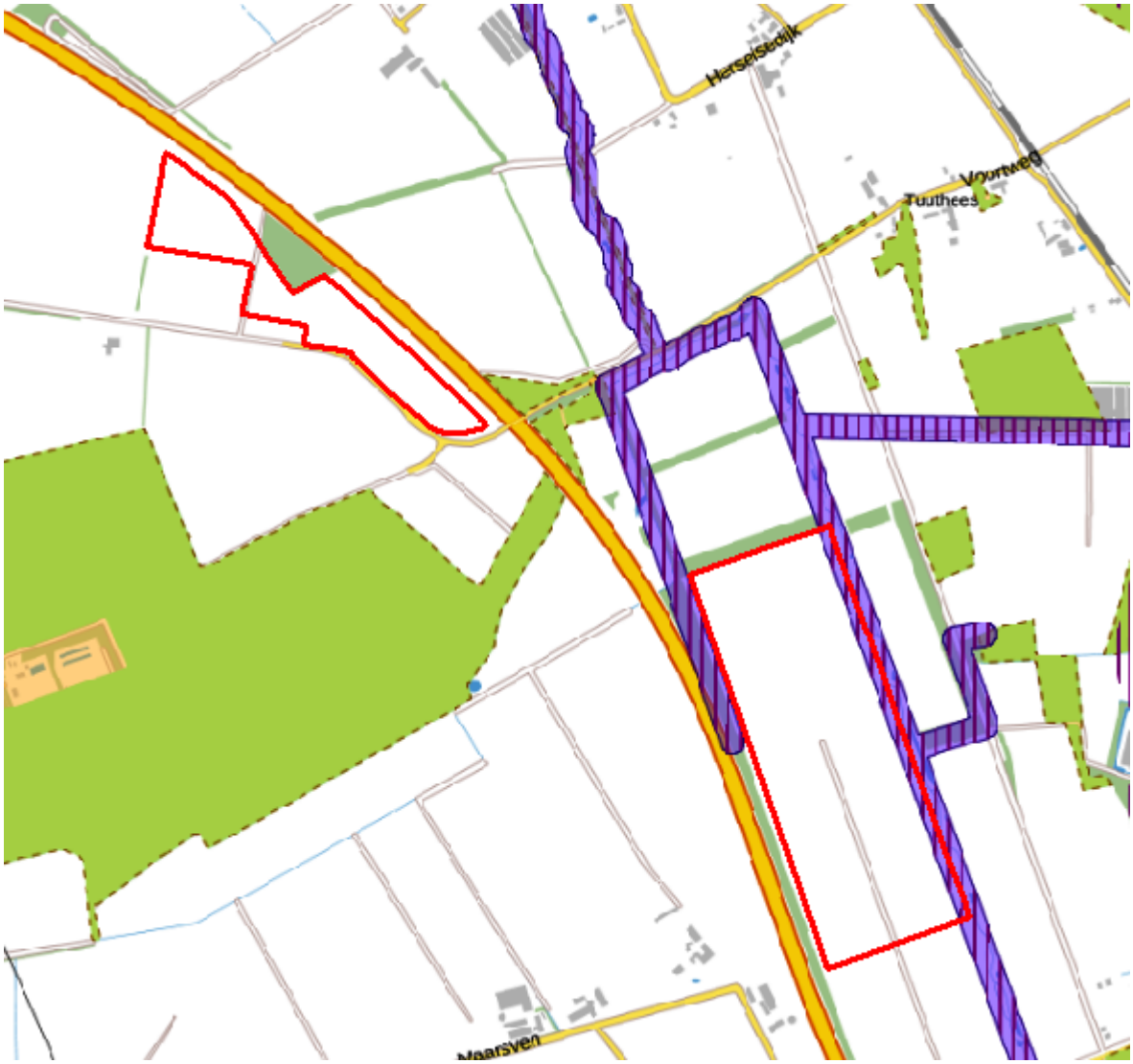

Kaart 4: Instructieregels gemeenten: natuur en stiltegebieden

Enkele randen van het zuidelijke plangebied is aangeduid als 'Natuur Netwerk Brabant - ecologische verbindingszone' en 'Behoud en herstel van watersystemen'. Deze stroken zijn daarmee aangeduid om te voorkomen dat het gebied minder geschikt wordt voor de verwezenlijking, het behoud en het beheer van een ecologische verbindingszone. Het oprichten van bebouwing, het aanbrengen van oppervlakteverharding en verharde oppervlakten en het ophogen van gronden moet binnen deze zones beperkt blijven.

In voorliggend planvoornemen, zoals beschreven in paragraaf 3.3, wordt geen van deze acties beoogd binnen deze zone.

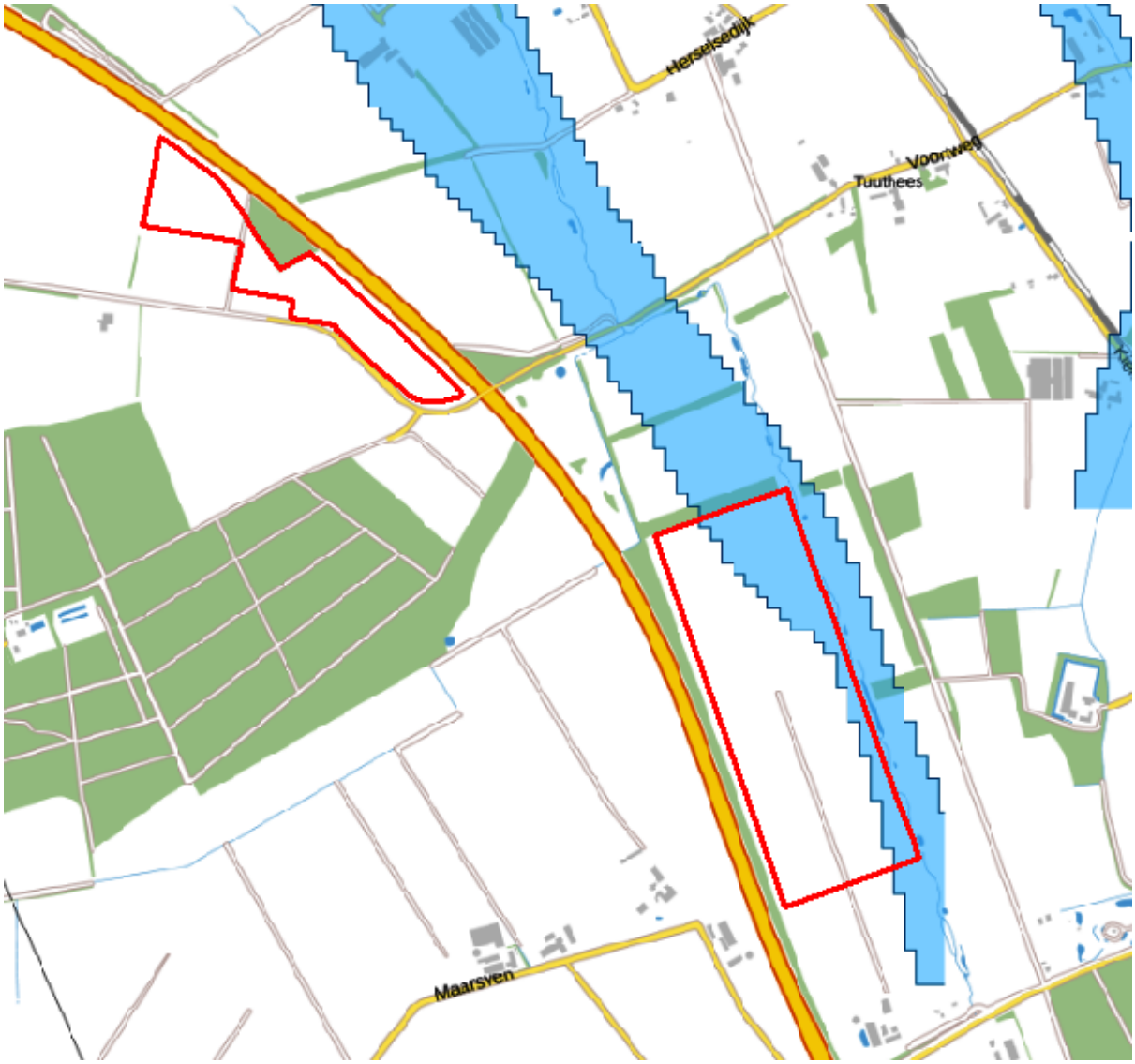

Kaart 5: Instructieregels gemeenten: grondwaterbescherming, waterveiligheid en -berging

Een deel van het zuidelijke plangebied heeft de aanduiding 'Reservering waterberging'. Ontwikkeling van nieuwe functies dienen het waterbergend vermogen van het aangeduide gebied niet te beperken. Het realiseren van een zonnepark heeft geen negatieve gevolgen voor het waterbergend vermogen. Dit is nader onderbouwd in paragraaf 4.8.

In de toelichting van de Interim Omgevingsverordening worden zonneparken in landelijk gebied behandeld onder artikel 3.41:

"In toenemende mate worden er initiatieven ontwikkeld voor het opwekken van zonne-energie. Hiervoor bestaan mogelijkheden op daken. Daarnaast zijn er mogelijkheden voor grondgebonden zonneparken in stedelijk gebied, in zoekgebieden verstedelijking en op bestaande bebouwde locaties in het landelijk gebied zoals rioolzuiveringsinstallaties, stortplaatsen maar ook op vrijkomende agrarische locaties tot een omvang van 5.000 m2.

Vanuit het beleid bestaat er een voorkeur voor plaatsing van zonnepanelen op daken of op braakliggende gronden in of aansluitend op stedelijk gebied. Dat heeft het voordeel dat ze dicht bij de gebruiker en energiesystemen worden geplaatst wat bijdraagt aan zorgvuldig ruimtegebruik en effectief is vanuit kostenminimalisatie."

Het provinciale beleid met betrekking tot zonneparken is gericht op afstemming, maatschappelijke

meerwaarde en tijdelijkheid. Bovendien moet de noodzaak van de ontwikkeling volgen uit een onderzoek waaruit blijkt dat de mogelijkheden voor de opwekking van duurzame energie binnen Stedelijk gebied en op daken onvoldoende is. Hierbij ligt uiteraard ook een relatie met de mogelijkheden van duurzame energie door wind. Dit is vertaald in de regels van de Interim Omgevingsverordening.

2.2.2.2 Regels zonneparken

In de regels wordt vervolgens nader ingegaan op de provinciale vereisten met betrekking tot zonneparken in landelijk gebied in art. 3.41:

Lid 1
Binnen Landelijk gebied is nieuwvestiging mogelijk van zelfstandige opstellingen van zonnepanelen om te kunnen voldoen aan de doelstellingen voor het opwekken van duurzame energie als:

a. uit onderzoek blijkt dat de capaciteit voor het opwekken van duurzame energie in Stedelijk gebied, op bestaande bouwpercelen en rekening houdend met de ontwikkelingsmogelijkheden van windenergie onvoldoende is;
b. de nieuwvestiging past in het onderzoek naar geschikte locaties voor zelfstandige opstellingen van zonnepanelen, gelet op zorgvuldig ruimtegebruik en omgevingskwaliteit;
c. de ontwikkeling qua omvang inpasbaar is in de omgeving;
d. de ontwikkeling een maatschappelijke meerwaarde geeft;
e. de ontwikkeling op regionaal niveau is afgestemd met omliggende gemeenten en de netwerkbeheerder, gelet op de ontwikkeling van overige duurzame energie initiatieven in de omgeving.

Lid 2
De maatschappelijke meerwaarde wordt onderbouwd vanuit de volgende criteria:

a. de mate van meervoudig ruimtegebruik;
b. de maatregelen die getroffen worden om de impact op de omgeving te beperken;
c. de bijdrage die wordt geleverd aan andere maatschappelijke doelen.

Lid 3
Er kan uitsluitend toepassing gegeven worden aan het eerste lid met een omgevingsvergunning waarbij door toepassing te geven aan artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 2 of 3, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt afgeweken van een bestemmingsplan, waarbij aan de omgevingsvergunning in ieder geval de volgende voorwaarden worden verbonden:

a. de omgevingsvergunning geldt voor een bepaalde termijn, die ten hoogste 25 jaar bedraagt;
b. na het verstrijken van de termijn wordt de vóór de verlening van de omgevingsvergunning bestaande toestand hersteld en wordt de opstelling voor zonne-energie verwijderd;
c. voor het gestelde onder b. wordt financiële zekerheid gesteld.

De regels, in relatie tot het planvoornemen, worden nader behandeld in 3.4.

Voorliggend initiatief draagt bij aan de doelen van de provincie.

2.3 Gemeentelijk beleid

2.3.1 Structuurvisie Boxmeer 2030

De gemeente Boxmeer heeft op 4 november 2010 een structuurvisie vastgesteld voor de gehele gemeente. De structuurvisie bevat één gewenst eindbeeld. Voor sommige aspecten zijn meerdere (ruimtelijke) richtingen denkbaar. Door middel van scenario's zijn de verschillende mogelijkheden tegen elkaar afgewogen: wat zijn de voor- en nadelen, wat levert het scenario op voor het landschap, welzijn, economie. Het meest wenselijke scenario is uitgewerkt en opgenomen in de structuurvisie Boxmeer 2030.

De ontwikkeling van duurzame energie wordt in de structuurvisie geconstateerd onder de trends. De gemeente stelt dat dit een autonome ontwikkeling is, waar wel rekening mee gehouden dient te worden. Maar waar op moment van vaststelling weinig sturing aan gegeven kan worden. Vanuit deze constatering zijn dan ook geen kaders geschept die relevant zijn voor voorliggend planvoornemen.

2.3.2 Beleids- en afwegingskader zonneparken

2.3.2.1 Algemeen

Op 12 december 2019 heeft de gemeenteraad van Boxmeer het 'Beleidskader zonneparken' vastgesteld. De gemeente heeft de ambitieuze doelstelling om in 2045 een energieneutrale gemeente te worden. Op basis van een verkenning van de energieopgave en de potenties van de gemeente Boxmeer is gebleken dat het niet haalbaar is om zonder grondgebonden zonne-energie te voldoen aan de doelstelling. Grondgebonden zonneparken zijn dus nodig voor het behalen van de Boxmeerse energiedoelstellingen. Het beleidskader gaat nader in op de vraag 'waar en hoe' zonneparken in Boxmeer mogelijk kunnen zijn en geeft het afwegingskader voor de initiatieven. Op 17 februari 2021 is het afwegingskader nog verder aangescherpt.

In het Beleidskader Zonneparken zijn een aantal kansrijke gebieden voor grondgebonden zonneparken opgenomen. Er wordt onderscheid gemaakt in de volgende vier gebieden:

- Voorkeursgebieden.
- De middelgrote landschappen waar kleinere zonneparken onder voorwaarden mogelijk kunnen zijn.
- De gebieden waar zonneparken niet passend worden geacht, omdat deze gebieden reeds een andere (conflicterende) functie vervullen.
- De kleinschalige landschappen die eigenlijk niet geschikt zijn voor (grootschalige) grondgebonden zonneparken (Nee, tenzij).

Uitgangspunt voor de kansenkaart (onderstaande afbeelding) is het op lange termijn kunnen voldoen aan de doelstelling energieneutraal 2045. Wat betekent dat naast de groene, ook de gele en oranje gebieden niet uitgesloten worden. Behalve de indicatie van kansen op de kansenkaart, moeten initiatieven ook voldoen aan randvoorwaarden om initiatieven kansrijk te maken.

Het planvoornemen ligt in een voorkeursgebied grootschalige infrastructuur.

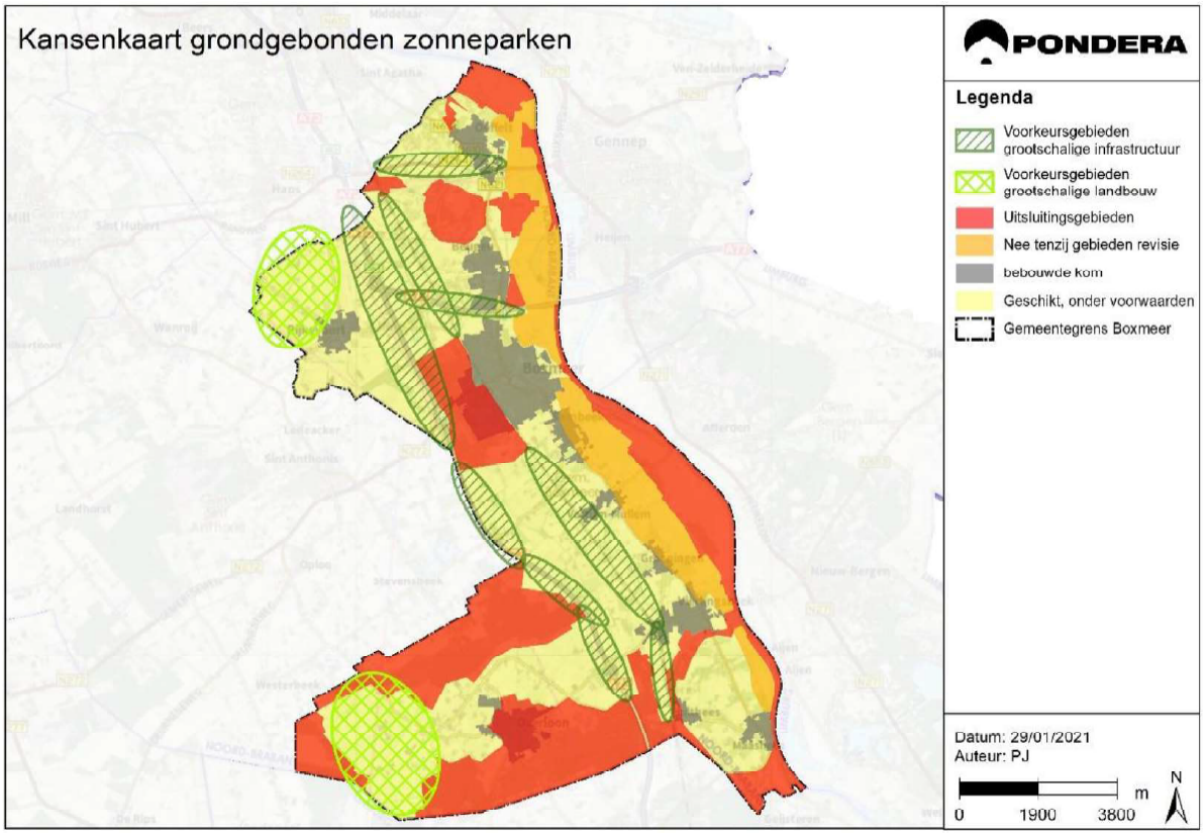

Afbeelding: kansenkaart grondgebonden zonnepark

2.3.2.2 Randvoorwaarden

Op basis van de randvoorwaarden en de locatie wordt de afweging gemaakt of een initiatief goedkeuring kan krijgen. De randvoorwaarden zijn onderverdeeld in drie subcategorieën:

1. Ruimtelijke randvoorwaarden
2. Procesmatige randvoorwaarden
3. Financiële randvoorwaarden

In voorliggende ruimtelijke onderbouwing wordt met name ingegaan op de de ruimtelijke randvoorwaarden. Hierin wordt onder andere ingegaan op de onderbouwing van de locatiekeuze, de omvang, de hoogte, de afstand tot woningen, de beveiliging, de maatschappelijke meerwaarde en de landschappelijke inpassing.

In paragraaf 3.3 wordt de toekomstige situatie beschreven, waaronder de landschappelijke inpassing en de locatiekeuze. In hoofdstuk 4 wordt per omgevingsaspect nader toegelicht op welke wijze het planvoornemen past op de beoogde locatie.

De procesmatige- en financiële randvoorwaarden voor het planvoornemen wordt deels toegelicht in hoofdstuk 5.

Proces

Voordat het zonnepark in zijn definitieve vorm is uitgewerkt heeft initiatiefnemer met verschillende belanghebbenden gesproken om te komen tot de meest wenselijke indeling.

Het plan is besproken met:

- Commissie ruimtelijke Kwaliteit
- Rijkswaterstaat

- Waterschap Aa en Maas
- Dorpsraad Overloon
- Energie coöperatie Duurzaam Overloon
- Direct omwonenden van zonnepark (Overloonsweg weg en Kevelaersedijk)
- Buurtschap Schafferden
- ZLTO Land van Cuijk

Deze gesprekken hebben geleid tot een aantal aanpassingen t.a.v. de eerste schetsen:
- Minimaal 200 meter tot woning Kevelaersedijk, zicht afschermen met winterhard groen.
- 34 meter afstand tot rijstrook van de A73
- Grotere afstand hanteren t.o.v. Overloonsweg 4, waarmee vrije zicht behouden blijft.

Financieel

De financiële participatie wordt op verschillende manieren gefaciliteerd:
- De initiatiefnemer stelt jaarlijks een bedrag ter hoogte van 50% van de cashflow beschikbaar is voor dividend uitkering, welke wordt uitgekeerd aan de energie coöperatie Overloon.
- Renewable Factory heeft Energie Coöperatie Overloon een voorstel gedaan dat zij 50% van de aandelen kunnen verkrijgen en dat zij zorgt voor het duurzaam investeringen van de zonnepark revenuen rondom het projectgebied, uitstel van betaling van de financiële gemeentelijke verplichtingen en bijdragen aan procesparticipatie met de omgeving
- In het beleidskader van de gemeente is opgenomen dat er per opgewekt MWh € 0,50 zal worden gestort in een omgevingsfonds. Dit kan eventueel beheerd worden door de coöperatie. Op basis van een indicatieve productie van 50.000 MWh betekent dit een jaarlijkse storting van € 25.000,-.

Overig

Overige randvoorwaarden betreffen het materiaalgebruik, de netaansluiting, onderzoek naar milieu- en omgevingseffecten en de tijdelijkheid van het zonnepark.
- De te gebruiken materialen voor het zonnepark zullen zo veel mogelijk duurzaam en milieuvriendelijk zijn. In ieder geval zullen geen uitlogende materialen toegepast worden. De geselecteerde materialen/producten worden voorafgaand aan de realisatie aan de gemeente voorgelegd om aan te tonen dat wordt voldaan aan deze randvoorwaarde.
- De initiatiefnemer heeft reeds een overeenkomst met Enexis om het park aan te sluiten op het station in Venray. Er is 48 MWh gereserveerd, wat voldoende ruimte biedt voor het planvoornemen.
- Onderzoek naar milieu- en omgevingseffecten wordt uitgebreid behandeld in hoofdstuk 4.
- Middels een anterieure overeenkomst wordt vastgelegd dat het zonnepark maximaal 25 jaar geëxploiteerd kan worden. En dat de betreffende gronden opgeruimd worden achtergelaten zodat deze geschikt zijn voor het agrarisch gebruik.

Hoofdstuk 3 Planbeschrijving

3.1 Geldende planologische situatie

Binnen het plangebied gelden de bestemmingsplannen 'Veegplan Buitengebied 2018' (vastgesteld 2020) en 'Buitengebied 2018' (vastgesteld 2019).

Binnen het plangebied hebben nagenoeg alle gronden de bestemming 'Agrarisch'. Aan de randen van de percelen zijn de bestemming 'Natuur' en 'Water' aanwezig. De dubbelbestemmingen in het gebied zijn: 'Waarde - Archeologie 3', 'Waarde Archeologie 4' en 'Leiding'.

Aanvullend zijn er enkele gebiedsaanduidingen in het gebied: 'overige zone - beperkingen veehouderij', 'overige zone - teelt ondersteunende kassen', 'overige zone - zoekgebied behoud en herstel watersystemen' en aan weerszijden van de A73 zijn 'vrijwaringszone - weg 1' en 'vrijwaringszone - weg 2' aanwezig.

Onderstaand is een uitsnede van het vigerende bestemmingsplan weergegeven.

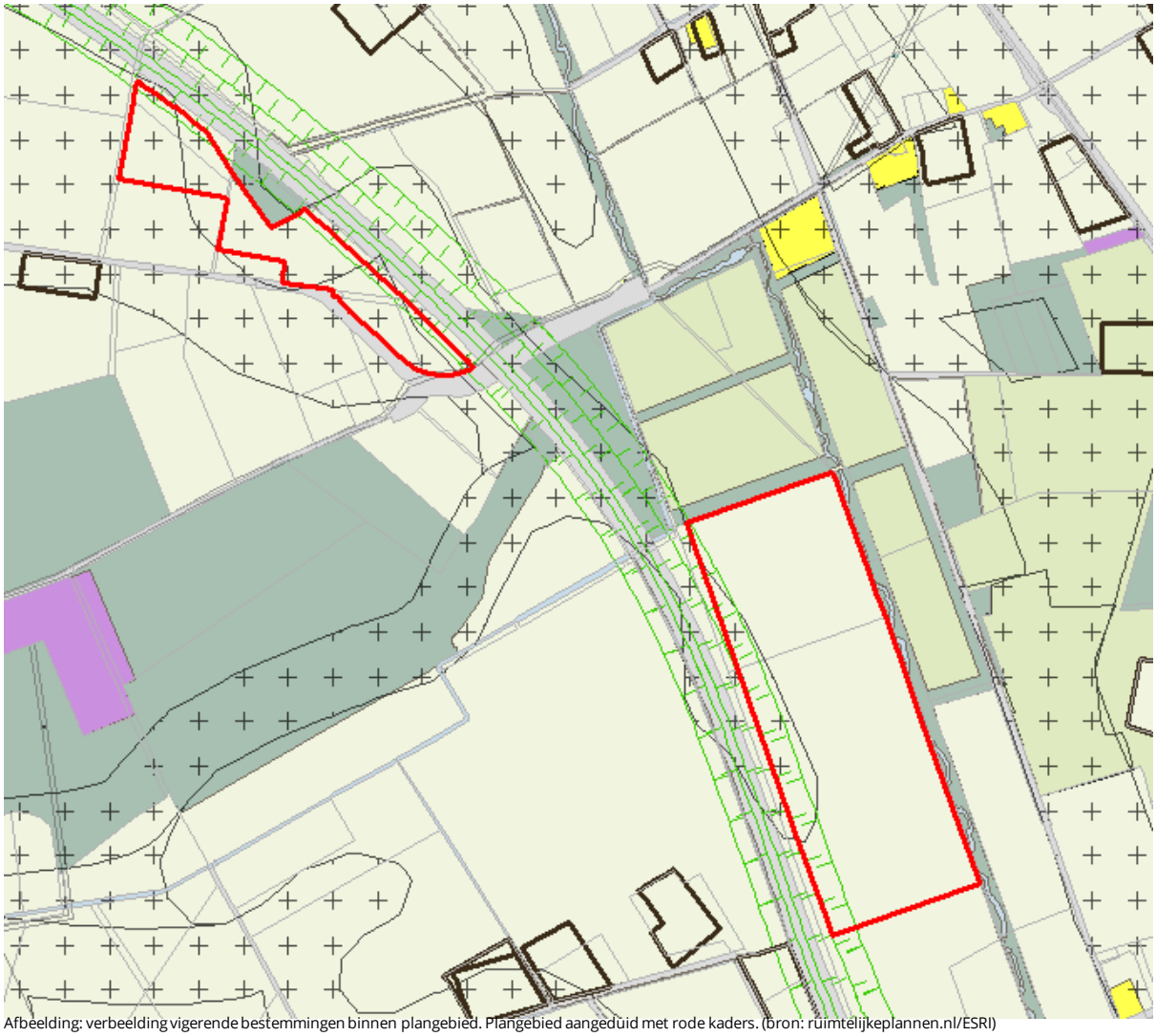

Afbeelding: verbeelding vigerende bestemmingen binnen plangebied. Plangebied aangeduid met rode kaders. (bron: ruimtelijkeplannen.nl/ESRI)

3.2 Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit meerdere percelen, verdeeld in over twee velden. Het noordelijke veld beslaat circa 8,4 ha en het zuidelijke veld circa 26.6 ha. Deze gronden worden in de huidige situatie gebruikt voor agrarische doeleinden.

Afbeelding: zicht op het noordelijke veld vanaf de Groeningsedijk

Het noordelijke veld ligt ten zuidwesten van de A73 en grenst aan een klein bosje. Het zuidelijke deel ligt tussen de A73 en de Oeffeltse Raam. Ten noorden van het veld ligt een strook bebossing. Het zuidelijke veld is slecht zichtbaar vanaf de A73 vanwege bestaande begroeiing.

3.3 Toekomstige situatie

Het planvoornemen betreft een initiatief voor het realiseren van een zonnepark langs de A73. Het plangebied ligt in zijn geheel in een voorkeursgebied zoals aangeduid in het gemeentelijk beleids- en afwegingskader. De ligging van het gebied langs de snelweg maakt het uitermate geschikt als locatie voor zonnevelden, omdat hier een bundeling van infrastructuren ontstaat. Onderstaand wordt via schetsen de landschappelijke inpassing van het planvoornemen getoond. Alle schetsen en doorsneden zijn samengevoegd in Bijlage 1.

Op basis van het landschappelijk inpassingsplan zijn indicatief de oppervlaktes berekend die worden gebruikt ten behoeve van energieopwekking door zonnepanelen en landschappelijke inpassing. Dit is inzichtelijk gemaakt in Bijlage 2.

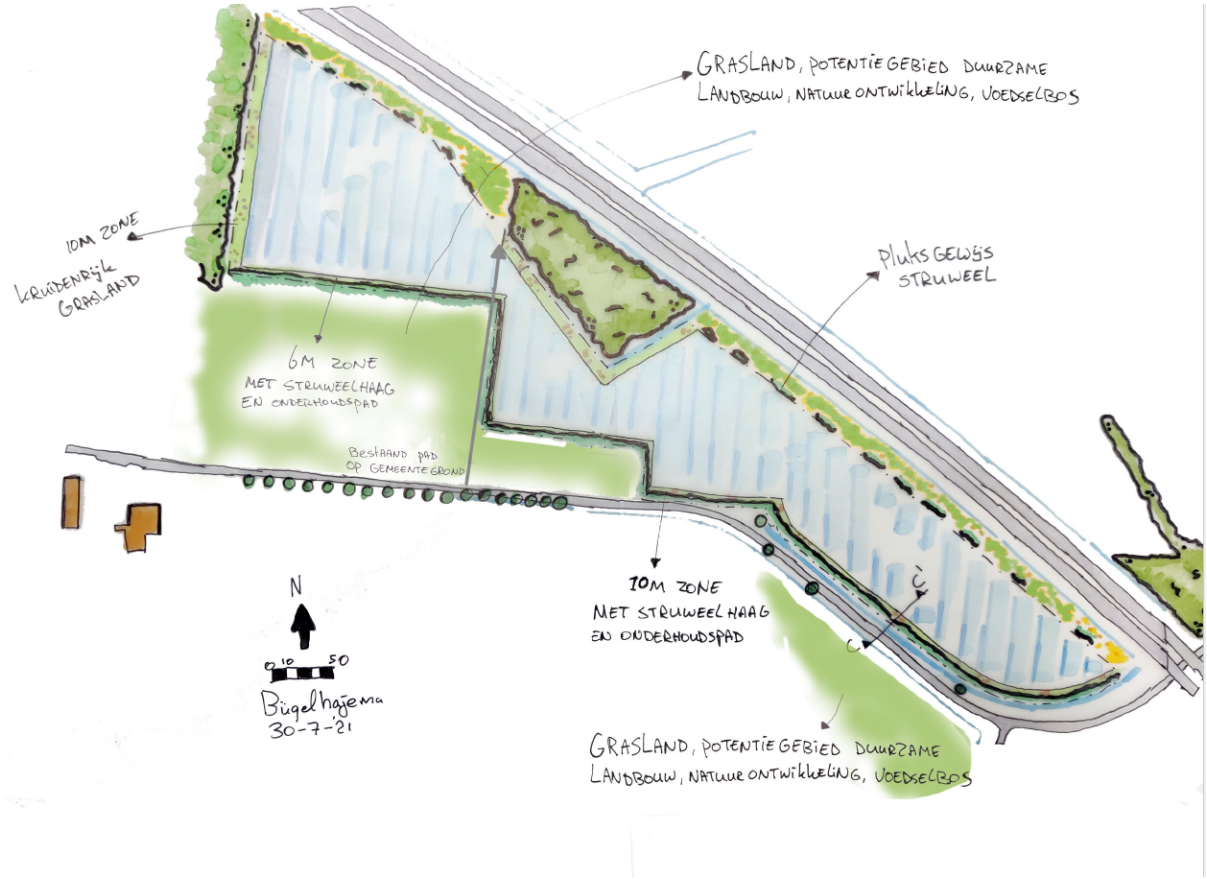

Afbeelding: schetsontwerp noordelijk veld (t.h.v. Kevelaersedijk)

Het noordelijke veld beslaat circa 8,6 ha. Langs de noordzijde/A73 ligt een gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - weg 1'. Deze zone dient in principe vrij te blijven van bebouwing en/of bouwwerken. Na een strook van 34 meter (vanaf de rechterrijstrook) vrij te laten. Hiermee is volgens de wegbeheerder voldoende borging van de verkeersveiligheid (reflectie). Er is gekozen voor een lineair element aangevuld met struweel, in aansluiting op het lineaire karakter van de snelweg. Er is voor gekozen om het noordelijke zonneveld deels zichtbaar te houden, zodat het landschap leesbaar blijft. Deze zone zal tevens een migratiezone kunnen vormen voor de das.

Aan de perceelsranden wordt conform het gemeentelijk beleid een zone van 10 meter aangehouden die vrij is van zonnepanelen. Langs de overige plangrenzen wordt een afwijkende maat (6 meter) aangehouden, welke voldoende ruimte biedt voor begroeiing en een onderhoudspad.

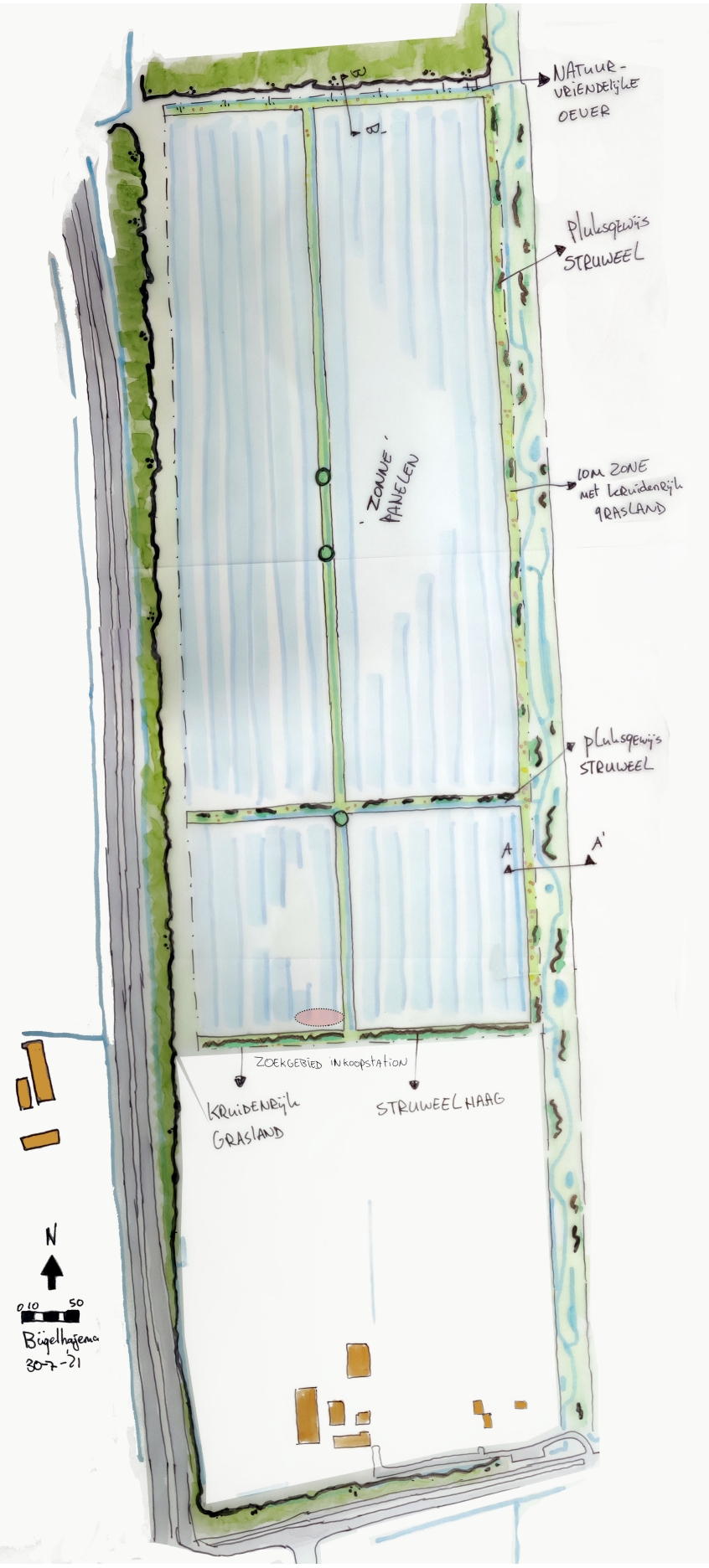
NATUUR-
VRIENDELIJKE
OEVER
Pluksgewijs
STRUWEEL
ZONNE-
PANELEN
10M ZONE
met kruidenrijk
GRASLAND
Pluksgewijs
STRUWEEL
A
A'
ZOEKGEBIED INKOOPSTATION
KRUIDENRIJK
GRASLAND
STRUWEEL HAAG
N
0 10 50
Bijgehagema
30-7-21

Afbeelding: schetsontwerp zuidelijk veld (t.h.v. Overloonsweg)

Het zuidelijke veld beslaat circa 26.6 ha en wordt ingepast binnen de lijnen van het rechthoekige perceel. De bestaande bomen in het midden van het veld worden behouden.

Aan de westzijde van het plangebied wordt met kruidenrijk grasland de afstand vanaf de A73 behouden, zoals afgestemd met Rijkswaterstaat. Aan de zuidzijde wordt het zicht op het zonnepark afgeschermd met een combinatie van struweel en kruidenrijk grasland.
De Oeffeltse Raam heeft als A-watergang en als ecologische verbindingszone een belangrijke functie voor de omgeving. Het waterschap heeft hier onlangs aanpassingen gemaakt om de ecologische meerwaarde van het water te versterken. Met de realisatie van het zonnepark wordt daar nog waarde aan toegevoegd door pluksgewijs struweel toe te voegen.

Ten behoeve van de energieontsluiting wordt aan de zuidzijde van het zuidelijke veld een inkoopstation gerealiseerd. Waar het inkoopstation precies komt wordt geplaatst is nog onduidelijk. Hiervoor is er een zoekgebied ingetekend. Dit zoekgebied is nu 10 meter breed en 50 meter lang. Deze afmetingen moeten ruim voldoende zijn om het inkooptstation te realiseren.
Kleur- en materiaalgebruik moet passend zijn binnen het landschap en binnen het zonnepark. Hierbij kan worden gedacht aan bijvoorbeeld donkergroene- en/of grijstinten. (Bijvoorbeeld RAL 7016)

Afbeelding: doorsnede B-B' aan de noordzijde van het zuidelijke veld.

Aan de noordzijde van het zonneveld wordt tegen de bosstrook een natuurvriendelijke oever aangelegd met rietkragen en kruidenrijk grasland (zie ook doorsnede B-B').
Deze zone is 10 meter breed, waarbij de watergang minimaal 3 meter breed wordt. Vermoedelijk zal deze vaker droog komen te staan. De oevers kunnen bloemrijk worden, en goed leefgebied bieden aan vlinders, libellen en amfibieën. Het flauwe talud loopt over in een onderhoudspad. De minimale verhouding van het talud is 1:4 en max. 1:6. Aan de binnenzijde van het hekwerk komt een onderhoudspad van 3 meter. Het hekwerk is ongeveer 2 meter hoog.

Afstand ten opzichte van woningen

Aan de oostzijde van het noordelijke veld is een uitsparing gemaakt in het plangebied ten opzichte van het perceel. Hiermee wordt voldaan aan de afstand van 200 meter tussen woningen en het zonnepark. De vorm van de uitsparing biedt de grondeigenaar de ruimte om efficiënt gebruik te maken van de grond voor agrarische doeleinden. Er wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor duurzame landbouw, natuurontwikkeling of een voedselbos ten behoeve van lokaal gebruik.
Ten westen van het zuidelijke plangebied liggen enkele woningen (Maarsven) binnen een straal van 200 meter vanaf het zonnepark. Hiermee wordt afgeweken van het gemeentelijke afwegingskader. Het wordt in deze situatie aanvaardbaar geacht, omdat deze de A73 en aanwezige hoge begroeiing tussen de woningen en het beoogde zonneveld liggen. Het zonneveld zal dan ook niet zichtbaar zijn.

3.4 Provinciaal afwegingskader

In paragraaf 2.2.2 wordt het provinciaal afwegingskader voor zonneparken al kort behandeld. In deze paragraaf wordt nader toegelicht hoe het planvoornemen invulling geeft aan artikel 3.41 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant.

Lid 1

Binnen Landelijk gebied is nieuwvestiging mogelijk van zelfstandige opstellingen van zonnepanelen om te kunnen voldoen aan de doelstellingen voor het opwekken van duurzame energie als:

a. uit onderzoek blijkt dat de capaciteit voor het opwekken van duurzame energie in Stedelijk gebied, op bestaande bouwpercelen en rekening houdend met de ontwikkelingsmogelijkheden van windenergie onvoldoende is;

De gemeente Boxmeer heeft 9 januari 2020 een energieverkenning vastgesteld. In het kader van verschillende doelstellingen (o.a. op nationaal en regionaal niveau) dient de gemeente in beeld te hebben welke opties voor duurzame energieopwekking mogelijk zijn binnen de gemeentegrens. Uitgaande van een scenario zonder zonnevelden in de energiemix wordt het volgende geconcludeerd:

"Wanneer ervan uit wordt gegaan dat alle potentie van zon op dak wordt benut, twintig windmolens worden gerealiseerd, een waterkrachtcentrale wordt gebouwd en energie uit biomassa wordt gewonnen, dan voldoet de gemeente in 2045 nog niet aan de energie neutrale opgave (nog 417 TJ over). Het is dus niet haalbaar om zonder grondgebonden zonne-energie te voldoen aan de doelstelling."

b. de nieuwvestiging past in het onderzoek naar geschikte locaties voor zelfstandige opstellingen van zonnepanelen, gelet op zorgvuldig ruimtegebruik en omgevingskwaliteit;

Op gemeentelijk niveau is een beleids- en afwegingskader voor zonneparken opgesteld. In dit kader heeft de gemeente Boxmeer op basis van een analyse geschikte en minder geschikte locaties aangewezen voor de realisatie van zelfstandige opstellingen van zonnepanelen (cq. zonneparken). In paragraaf 2.3.2 wordt hier nader op ingegaan.

Het planvoornemen bevindt zich op een voorkeurslocatie in het gemeentelijk beleid. En op basis van de aanwezige milieuaspecten en kwaliteiten is een landschappelijke inpassing opgesteld, waardoor een verbetering van omgevingskwaliteit wordt gerealiseerd.

c. de ontwikkeling qua omvang inpasbaar is in de omgeving;

De landschappelijke inpasbaarheid van het planvoornemen wordt behandeld in paragraaf 3.3.

d. de ontwikkeling een maatschappelijke meerwaarde geeft;

De maatschappelijke meerwaarde wordt behandeld in 5.2.

e. de ontwikkeling op regionaal niveau is afgestemd met omliggende gemeenten en de netwerkbeheerder, gelet op de ontwikkeling van overige duurzame energie initiatieven in de omgeving.

Het planvoornemen wordt met met omliggende gemeenten besproken in het kader van het vooroverleg. Netwerkbeheerder Enexis is eveneens in een vroegtijdig stadium op de hoogte gebracht van het planvoornemen. De noodzakelijke netaansluiting is al vastgelegd en is vanaf augustus 2022 beschikbaar.

Lid 2

De maatschappelijke meerwaarde wordt onderbouwd vanuit de volgende criteria:

a. de mate van meervoudig ruimtegebruik;
b. de maatregelen die getroffen worden om de impact op de omgeving te beperken;
c. de bijdrage die wordt geleverd aan andere maatschappelijke doelen.

In het planvoornemen wordt in ieder geval rekening gehouden met begrazing door schapen ten behoeve van het meervoudig ruimtegebruik. Gezien de ontwikkelingen rondom (transparante) zonnepanelen wordt ook de optie open gehouden om gewassenteelt onder de panelen mogelijk te maken. Aanvullend wordt het plangebied landschappelijk ingepast (zie paragraaf 3.3).

In paragraaf 2.3.2.2 wordt nader onderbouwd hoe volgens provinciale en gemeentelijke kaders wordt bijgedragen aan maatschappelijke doelen.

Lid 3

Er kan uitsluitend toepassing gegeven worden aan het eerste lid met een omgevingsvergunning waarbij door toepassing te geven aan artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 2 of 3, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt afgeweken van een bestemmingsplan, waarbij aan de omgevingsvergunning in ieder geval de volgende voorwaarden worden verbonden:

a. de omgevingsvergunning geldt voor een bepaalde termijn, die ten hoogste 25 jaar bedraagt;
b. na het verstrijken van de termijn wordt de vóór de verlening van de omgevingsvergunning bestaande toestand hersteld en wordt de opstelling voor zonne-energie verwijderd;
c. voor het gestelde onder b. wordt financiële zekerheid gesteld.

Voorliggende ruimtelijke onderbouwing dient ter onderbouwing van een omgevingsvergunning als bedoeld in Lid 3. Door middel van een anterieure overeenkomst tussen initiatiefnemer en de gemeente worden afspraken in lijn met Lid 3 onder a t/m c vastgelegd.

Hoofdstuk 4 Omgevingsaspecten

4.1 Archeologie en cultuurhistorie

De Monumentenwet 1988 is per 1 juli 2016 vervallen. Een deel van de wet is op deze datum overgegaan naar de Erfgoedwet. Het deel dat betrekking heeft op de besluitvorming in de fysieke leefomgeving gaat over naar de Omgevingswet. Vooruitlopend op de datum van ingang van de Omgevingswet zijn deze artikelen te vinden in het Overgangsrecht in de Erfgoedwet, waar ze ongewijzigd van toepassing blijven zolang de Omgevingswet nog niet van kracht is.

De Erfgoedwet bundelt en wijzigt een aantal wetten op het terrein van cultureel erfgoed. De kern van deze wet is dat wanneer de bodem wordt verstoord, de archeologische resten intact moeten blijven (in situ). Wanneer dit niet mogelijk is, worden archeologische resten opgegraven en elders bewaard (ex situ). Daarnaast dient ieder ruimtelijk plan een analyse van de overige cultuurhistorische waarden van het projectgebied te bevatten. Voor zover in een projectgebied sprake is van erfgoed, dient op grond van het voorgaande dan ook aangegeven te worden op welke wijze met deze cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten archeologie rekening wordt gehouden.

4.1.1 Archeologie

Het plangebied wordt doorkruist door twee verschillende archeologische beschermingsregimes: "Waarde - Archeologie 3 & 4". Deze aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor behoud en bescherming van waardevolle verwachte archeologische informatie in de bodem.

Uitgaande van het strengste regime wordt de volgende bouwregel gesteld:
Voor het bouwen overeenkomstig de regels voor de andere op deze gronden voorkomende bestemmingen dient de aanvrager van een omgevingsvergunning voor bouwwerken met een oppervlakte groter dan 2.500 m² en dieper dan 50 centimeter, een rapport te overleggen waarin de archeologische waarden van de gronden die zullen worden verstoord, naar oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate zijn vastgesteld.

Het planvoornemen bestaat uit het realiseren van meerdere bouwwerken, zonnepanelen op palen (zgn. tafels). De palen die in de grond geplaatst worden hebben een kleine diameter en worden gespreid over het gehele plangebied. Hiermee wordt de grens van 2.500 m^2 niet gehaald.
Er is geen sprake van een onderzoeksplicht in het kader van archeologie.

Conclusie
Het aspect archeologie vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

4.1.2 Cultuurhistorie

In het projectgebied zijn geen cultuurhistorische gebouwen of andere elementen aanwezig. Beeldbepalende bomen zijn in het plangebied niet aanwezig.

Conclusie
Het aspect cultuurhistorie vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

4.2 Bodem

Onderzocht moet worden of de bodem verontreinigd is en wat voor gevolgen een eventuele bodemverontreiniging heeft voor de uitvoerbaarheid van het project. Een nieuwe bestemming mag pas worden opgenomen, als is aangetoond dat de bodem geschikt (of geschikt te maken) is voor de nieuwe of aangepaste bestemming.
De ontwikkeling en realisatie van een zonnepark is niet aan te merken als een gevoelige functie. Tevens zal er door de voorgenomen ontwikkeling geen grond uit het projectgebied worden afgevoerd.

Voor de omgevingsvergunning ten behoeve van uitvoering/realisatie van het project zal voldaan worden aan de vereiste onderzoeksplicht. Een onderzoek naar de bodemkwaliteit in het kader van de ruimtelijke onderbouwing is niet noodzakelijk.

Conclusie
Het aspect bodem vormt daarmee geen belemmering voor het planvoornemen.

4.3 Geluid

In het kader van de Wet geluidhinder (Wgh) bevinden zich langs alle wegen zones. In geval van het realiseren van geluidgevoelige bebouwing binnen deze zones dient een akoestisch onderzoek plaats te vinden.
Een zonnepark is geen geluidgevoelig object. Akoestisch onderzoek is in dit kader dan ook niet noodzakelijk.

De wijziging van akkergrond (zachte bodem) naar zonneakker (hard oppervlak) kan met de ligging langs de autosnelweg effect hebben op de beleving van wegverkeerslawaai. Dit zal echter in niet betekenende mate zijn.

Conclusie
Het aspect geluid vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

4.4 Ecologie

4.4.1 Inleiding

In de ruimtelijke plannen is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Met andere woorden, in het ruimtelijke ordeningstraject dient te worden aangetoond dat het plan, het aanleggen van een zonnepark, uitvoerbaar is. In dit kader is een beknopte natuurtoets uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Het volledige rapport is toegevoegd als Bijlage 3. Onderstaand wordt een beknopte samenvatting gegeven van de bevindingen.

4.4.2 Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale omgevingsvisie en -verordening.

Wet natuurbescherming
In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden, geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

Het projectgebied ligt niet in een in het kader van de Wnb beschermd gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, “Maasduinen”, ligt op ongeveer 4 km ten oosten van het projectgebied. Het projectgebied ligt niet in provinciaal beschermde natuurgebieden. Op circa 50 m afstand van het projectgebied, juist tussen de noord- en zuidlocatie in, liggen als NNB aangewezen gronden, die teven de functie Attentiezone waterhuishouding hebben. Grotere NNB terreinen liggen circa 500 m ten westen en zuiden van de noordlocatie.

Het projectgebied ligt op grote afstand ten opzichte van in het kader van Wnb beschermde gebieden. Er vinden geen aanpassingen aan de waterhuishouding plaats ten behoeve van het project, zodat negatieve effecten voor dit aspect kunnen worden uitgesloten. Vanwege de grote afstand zijn negatieve effecten door licht, geluid, optische verstoring of verontreiniging uit te sluiten.

4.4.3 Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat het projectgebied een beperkte natuurwaarde heeft, vanwege het intensieve agrarische grondgebruik en grotendeels ontbreken van water en houtige beplanting.

Das

Er zijn binnen zowel de noord- als zuidlocatie van het projectgebied geen geschikte plaatsen voor verblijf- of nestplaatsen van das aangetroffen. Op de zuidlocatie zijn geen sporen van das aangetroffen. Op de noordlocatie zijn wel wroetsporen van das aangetroffen in het maisveld nabij het bosje. In het bosje zelf zijn enkele dassenlatrines (kuiltjes met uitwerpselen) aangetroffen. Verder is bij de zuidpunt van de noordlocatie, in het zuidelijke talud nabij het viaduct over de A73, een vluchtpijp gevonden met verse vergraven grond en diverse recent belopen wissels.

Overig

In het projectgebied is geen geschikt leefgebied voor andere beschermde niet-vrijgestelde soorten grondgebonden zoogdieren zoals bever, wolf, damhert en eekhoorn aanwezig. Negatieve effecten kunnen worden uitgesloten.

In het projectgebied zijn geen beschermde niet-vrijgestelde soorten reptielen, amfibieën of soorten van overige diergroepen aangetroffen. Op basis van de aard van het gebied, het intensieve grondgebruik en de verspreidingsgegevens volgens NDFF zijn deze ook niet te verwachten. Negatieve effecten zijn daarom uitgesloten.

Analyse

Omdat de begroeiing in de aangrenzende natuurelementen hoog is en de akkers ten tijde van het veldbezoek in juni minder aantrekkelijk zijn als voedselbron, is nader onderzoek nodig. Dit is nodig om vast te stellen of de zuidlocatie wordt gebruikt als foerageergebied, en hoe intensief de noordlocatie wordt gebruikt.

Nu al is duidelijk dat een ontheffing Wnb voor das noodzakelijk is, op basis van het nader onderzoek kan worden bepaald welke maatregelen noodzakelijk zijn om negatieve effecten te voorkomen.

Conclusie
Op basis van de beschikbare informatie is het niet aannemelijk dat het aspect ecologie onoverkomelijke belemmeringen veroorzaakt voor het planvoornemen. Aanvullend onderzoek naar de das en een AERIUS-berekening zullen hier meer duidelijkheid in verschaffen.

4.5 Milieuzonering

Het voorliggende initiatief maakt geen nieuwe milieugevoelige functies mogelijk die invloed kunnen hebben op de omliggende functies.

Zonneparken zijn niet opgenomen in de VNG-brochure, daarmee is geen richtafstand voor zonneparken voor handen. Zonnepanelen zelf hebben ook geen milieubelastende effecten. Echter zijn de elektrische omvormers en transformatorgebouwen die gebruikt worden om de energie te winnen wel milieubelastende functies. Hierbij is geluid het bepalende aspect voor de richtafstanden. Een transformatorstation zet de opgewekte zonne-energie om van laagspanning naar middenspanning.

De grootste hinder wordt veroorzaakt door zgn. inkoopstations, de grootste richtafstand is op basis van geluid. Op basis van vermogen worden deze in de VNG-brochure ingedeeld. Voor voorliggend initiatief zal het vermogen niet boven de 10 MVA komen. Derhalve wordt gerekend met een richtafstand van 30 m (SBI-35 nr. C1) Omvormers kunnen op zonnige dagen een licht zoemend geluid maken, maar dit is op een afstand van 30 m niet meer hinderlijk. Op grond van de geluidsvoorschriften uit het Activiteitenbesluit is geen akoestisch onderzoek noodzakelijk.

De meest nabije milieugevoelige functie ligt op 190 meter afstand van de plangrens. Vanwege de landschappelijke inpassing is de afstand tussen de tafels met zonnepanelen en de functie meer dan 200 meter.

Elektromagnetische straling
Vanwege de gelijkstroom waarmee de energie wordt opgewekt bij de PV-panelen is de mate van elektromagnetische straling bij het gehele park minimaal. Bij de omvormers wordt deze energie omgezet naar een wisselspanning, hierdoor ontstaat een groter elektromagnetisch veld. Echter is dit in zulke beperkte mate dat het stralingsniveau verwaarloosbaar is. De afstand van de omvormers tot woningen in het kader van geluid is daarom meer dan voldoende.

Conclusie
Het aspect milieuzonering vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

4.6 Geurhinder

Bij het verlenen van omgevingsvergunningen, voor de activiteit milieu voor veehouderijen en in de ruimtelijke ordening moet rekening worden gehouden met geuroverlast veroorzaakt door veehouderijen. De op 1 januari 2007 in werking getreden Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt hiervoor het beoordelingskader.
De Wgv stelt eisen aan de maximale geurbelasting die de veehouderij mag veroorzaken op een gevoelig object zoals een woning. De geuremissie en -belasting worden uitgedrukt in zogenaamde Odour Units (OU's). De in de wet opgenomen maximale geurbelastingsnormen zijn maximaal 14 OU/m³ voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom en maximaal 3 OU/m³ voor geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom (dit bij 98% percentiel, oftewel 98% van de tijd). Voor bepaalde veehouderijbedrijven (geen intensieve veehouderij, zoals melkrundveebedrijven) geldt een vaste afstand. Deze afstand tot geurgevoelige objecten is binnen de bebouwde kom 100 m en buiten de bebouwde kom 50 m. Onverminderd de bovengenoemde geurbelastingsnormen en vaste afstanden bedraagt de afstand van

de buitenzijde van een dierenverblijf tot de buitenzijde van een geurgevoelig object ten minsten 50 m binnen de bebouwde kom en 25 m buiten de bebouwde kom.

Conclusie
Een zonnepark is geen geurgevoelige functie en dus worden omliggende veehouderijen niet beperkt in hun functioneren. Het aspect geur vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

4.7 Luchtkwaliteit

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer (Wm). De in deze wet gehanteerde normen gelden overal, met uitzondering van een arbeidsplaats (hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing).

Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wm in werking getreden. Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Hierin staat wanneer en hoe overschrijdingen van de luchtkwaliteit moeten worden aangepakt. Het programma houdt rekening met nieuwe ontwikkelingen zoals bouwprojecten of de aanleg van infrastructuur. Projecten die passen in dit programma, hoeven niet meer te worden getoetst aan de normen (grenswaarden) voor luchtkwaliteit. De ministerraad heeft op voorstel van de minister van VROM ingestemd met het NSL. Het NSL is op 1 augustus 2009 in werking getreden.
Ook projecten die 'niet in betekenende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit, hoeven niet meer te worden getoetst aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. De criteria om te kunnen beoordelen of er voor een project sprake is van nibm, zijn vastgelegd in de AMvB-nibm. In de AMvB-nibm is vastgelegd dat na vaststelling van het NSL of een regionaal programma een grens van 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal 1,2 Ng/m^3 NO_2 of PM_{10}) als ‘niet in betekenende mate’ wordt beschouwd.

De voorliggende ruimtelijke onderbouwing biedt de mogelijkheid tot het realiseren van een zonnepark. Een dergelijke functie heeft, met uitzondering van verkeer in verband met onderhoudswerkzaamheden, geen verkeersaantrekkende werking. De verkeersgeneratie van de nieuwe functie is dan ook nihil. Het project moet derhalve worden beschouwd als een nibm-project. Nader onderzoek naar de luchtkwaliteit kan om deze reden achterwege blijven.

Conclusie
Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

4.8 Water

4.8.1 Beleidskader

De Europese Kaderrichtlijn Water (2003)
De Europese Kaderrichtlijn Water gaat er vanuit dat water geen gewone handelswaar is, maar een erfgoed dat moet worden beschermd en verdedigd. Het hoofddoel van de richtlijn is daarop gebaseerd. De Kaderrichtlijn Water geeft het kader voor de bescherming van landoppervlaktewater, overgangswater, kustwater en grondwater. Dat moet ertoe leiden dat: aquatische ecosystemen en gebieden die rechtstreeks afhankelijk zijn van deze ecosystemen, voor verdere achteruitgang worden behoed; emissies worden verbeterd; duurzaam gebruik van water wordt bevorderd op basis van bescherming van de beschikbare waterbronnen op lange termijn; er wordt gezorgd voor een aanzienlijke vermindering van de verontreiniging van grondwater.

Vierde Nota Waterhuishouding (Ministerie van Verkeer en Waterstaat, 1998)
De Vierde Nota Waterhuishouding geeft het kader voor het waterbeheer voor Nederland, nu en in de

toekomst. De hoofddoelstelling is "een veilig en goed bewoonbaar land en het in stand houden / versterken van gezonde en veerkrachtige watersystemen, waarmee een duurzaam gebruik blijft gegarandeerd". Om de veerkracht van de watersystemen te vergroten dient de waterconservering en buffering te worden bevorderd en de afwenteling van (water-) problemen op naastgelegen gebieden te worden beperkt.

Waterbeleid in de 21e eeuw (2000)

De hoge waterstanden in de rivieren in 1995 en 1996 en de klimaatscenario's waarin naast de zeespiegelstijging ook meer en heviger buien worden voorspeld hebben geleid tot vernieuwde aandacht voor water. Nederland is met zijn lage ligging en hoge verstedelijkingsgraad kwetsbaar voor wateroverlast en de veiligheid is in de toekomst in het geding. Maar ook door de drogere zomers is er het risico van watertekorten en verdroging. De commissie "Waterbeheer 21e eeuw" heeft in opdracht van de regering duidelijk gemaakt dat we anders moeten omgaan met water en ruimte. Ruimte die nu beschikbaar is voor de bescherming tegen overstromingen en wateroverlast moet ten minste behouden blijven. De aanwezige ruimte mag niet sluipenderwijs verloren gaan bij de uitvoering van nieuwe projecten voor infrastructuur, woningbouw, landbouw of bedrijventerreinen.

4.8.2 Algemeen

Sinds 1 november 2003 is voor alle ruimtelijke plannen de watertoets verplicht. Het doel van de watertoets is waterbelangen evenwichtig mee te nemen in het planvormingsproces van het Rijk, provincies en gemeenten. Hiermee wordt een veilig, gezond en duurzaam watersysteem nagestreefd. De toets omvat het gehele proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van de in ruimtelijke plannen voorkomende waterhuishoudkundige aspecten.

4.8.3 Planspecifiek

Zonnepanelen in veldopstelling zorgen niet voor een toename van verharding of een verslechtering van het waterbergend vermogen van het plangebied. In de ontwikkeling wordt geen gebruik gemaakt van uitlogende materialen zoals zink of koper. De ontwikkeling vergroot het waterbergend vermogen van het plangebied.

Afbeelding: uitsnede legger t.h.v. het plangebied. Links de noordelijke veld, rechts het zuidelijke veld.

De ontwikkeling is met het Waterschap Aa en Maas besproken in het kader van het vooroverleg.

Het noordelijke veld heeft geen waterelementen die van dusdanig belang zijn voor het waterschap om in de legger te verwerken.

Aan de oostzijde van het zuidelijke veld ligt een A-watergang (Oeffeltse Raam) met aan weerszijden een beschermingszone en een profiel van vrije ruimte. Aan de noordzijde van het zuidelijke veld ligt een B-watergang.

Het profiel van vrije ruimte valt deels over het plangebied. Het Waterschap Aa en Maas heeft aangegeven dat de Oeffeltse Raam reeds ontwikkeld is. Daarmee kan het profiel van vrije ruimte nu benut worden voor het zonnepark. Binnen deze ruimte worden in het kader van de landschappelijke inpassing enkele natuurelementen (o.a. struweel) toegevoegd. Aanvullend zal binnen deze zone ook hekwerken geplaatst worden ter bescherming van het zonnepark.

Aan de noordzijde van het zuidelijke veld worden ook enkele waterpoelen toegevoegd. Dit voegt toe aan de ecologische meerwaarde van het project.

4.8.4 Conclusie

Het aspect water vormt geen onoverkomelijke belemmering voor het planvoornemen.

4.9 Externe veiligheid

Externe veiligheid houdt zich bezig met de risico's als gevolg van ongevallen met gevaarlijke stoffen. In dat kader zijn vier onderwerpen van belang:

- bedrijven die vallen onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- bedrijven die op grond van overige milieuwetgeving afstandsnormen voor veiligheid bezitten, zoals het Vuurwerkbesluit of het Activiteiten-besluit (bv. propaantanks);
- het vervoer van gevaarlijke stoffen over weg, spoor en water;
- het vervoer van gevaarlijke stoffen door buisleidingen.

Om te bepalen of in de nabijheid van het projectgebied sprake is van de vier bovenstaande onderwerpen is de Risicokaart geraadpleegd. Kaartmateriaal is te zien op de onderstaande afbeelding.

Afbeelding: Uitsnede risicokaart.nl (d.d. 29-06-2021)

In bovenstaande afbeelding is te zien dat er ten westen van het zuidelijke veld, aan de overzijde van de A73, een inrichting aanwezig is. Dit bedrijf aan de Maarsven betreft een rundveehouderij. Op het terrein is een bovengrondse propaantank (<5 m^3) aanwezig. De risicoafstand voor deze tank is 20 m.

Ten noordwesten van het noordelijke veld is nog een inrichting aanwezig aan de Radioweg. Dit betreft een varkenshouderij. Op het terrein is een bovengrondse propaantank (<5 m^3) aanwezig. De risicoafstand voor deze tank is 20 m.

Deze risicoafstanden van beide inrichtingen reiken niet tot het plangebied.

Conclusie
Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

4.10 Verkeer

Voorliggend initiatief heeft betrekking op de realisatie van een zonnepark. In het gemeentelijk beleid is geen specifieke norm opgenomen ten behoeve van een dergelijke ontwikkeling. Ook zijn er geen normen vanuit instanties zoals het CROW waar naar verwezen kan worden.

Een zonnepark behoeft geen intensief beheer en er wordt ook geen woon-werkverkeer door gegenereerd, omdat er ook geen verblijfsfunctie wordt gerealiseerd. Het zonnepark functioneert grotendeels passief. In het kader van verkeersgeneratie kan gesteld worden dat het vergelijkbaar is aan dat van het huidige agrarische gebruik.

Het parkeren ten behoeve van onderhoud of andere redenen tot bezoek, kan ruimschoots op het zonnepark zelf plaatsvinden.

Conclusie

Het aspect verkeer vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

4.11 Reflectie

Dit initiatief betreft de realisatie van een zonnepark langs de A73. Omdat het verkeer geen hinder mag ondervinden van het initiatief heeft overleg plaatsgevonden met Rijkswaterstaat over kaderstelling. In dit overleg heeft Rijkswaterstaat aangegeven dat nader onderzoek naar reflectie niet nodig is, mits de zonnepanelen op minimaal 34 meter afstand van de meest rechterrijstrook van de A73 gerealiseerd worden.

Conclusie

Het aspect reflectie vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

4.12 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

De Raad van State heeft bij uitspraak van 14 augustus 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:2770) geoordeeld dat een zonnepark niet valt onder de reikwijdte van het Besluit milieurapportage (Besluit Mer).

Het uitvoeren van een vormvrije m.e.r.-beoordeling is dan ook niet noodzakelijk.

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid

5.1 Economische uitvoerbaarheid

De kosten die gepaard gaan met de bijbehorende uitvoeringskosten zijn voor rekening van de initiatiefnemers. De kosten voor het opstellen van deze ruimtelijke onderbouwing zijn eveneens voor rekening van de initiatiefnemer. De kosten van de ruimtelijk-juridische procedure zullen door middel van leges worden verrekend met de initiatiefnemer. Overige financiële afspraken in het kader van grondexploitatie (afd. 6.4 Wro) worden middels een anterieure overeenkomst vastgelegd.

Het project is hiermee vanuit gemeentelijk perspectief financieel en economisch uitvoerbaar.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Overleg
De voorbereiding van het zonnepark heeft plaatsgevonden in nauw overleg met de gemeente, inwoners en maatschappelijke organisaties.

Op grond van de artikelen 6.18 Bor en 3.1.1. Bro wordt een projectoverleg gepleegd met de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met die diensten van de provincie en het Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn. Dit vooroverleg dient nog plaats te vinden.

De conclusie hieruit is dat het zonnepark maatschappelijk uitvoerbaar is en in samenspraak met de omgeving tot stand is gekomen. Ook genereert het zonnepark middelen die via de energiecoöperatie en het omgevingsfonds terugvloeien naar de omgeving en waarmee nieuwe of bestaande maatschappelijke doelen (deels) kunnen worden bereikt.

Terinzagelegging
Om voorliggend initiatief mogelijk te maken is een buitenplanse afwijking van het bestemmingsplan nodig. Dit wordt met een uitgebreide omgevingsvergunning mogelijk gemaakt. Voorafgaand aan het besluit om dit (ontwerp)plan ter inzage te leggen, wordt door de gemeenteraad een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' afgegeven in het kader van een goede ruimtelijke ordening (art. 6.5 Bor). De verklaring van geen bedenkingen wordt als bijlage bij het projectbesluit gevoegd. Het Wabo-projectbesluit zal vanaf n.t.b. datum voor een periode van 6 weken ter inzage liggen, zoals dit is voorgeschreven in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de Algemene wet bestuursrecht. Een ieder kan gedurende deze periode een zienswijze indienen.

Bijlagen bij besluitdocument

Bijlage 1 Overzicht elementen landschappelijke inpassing.

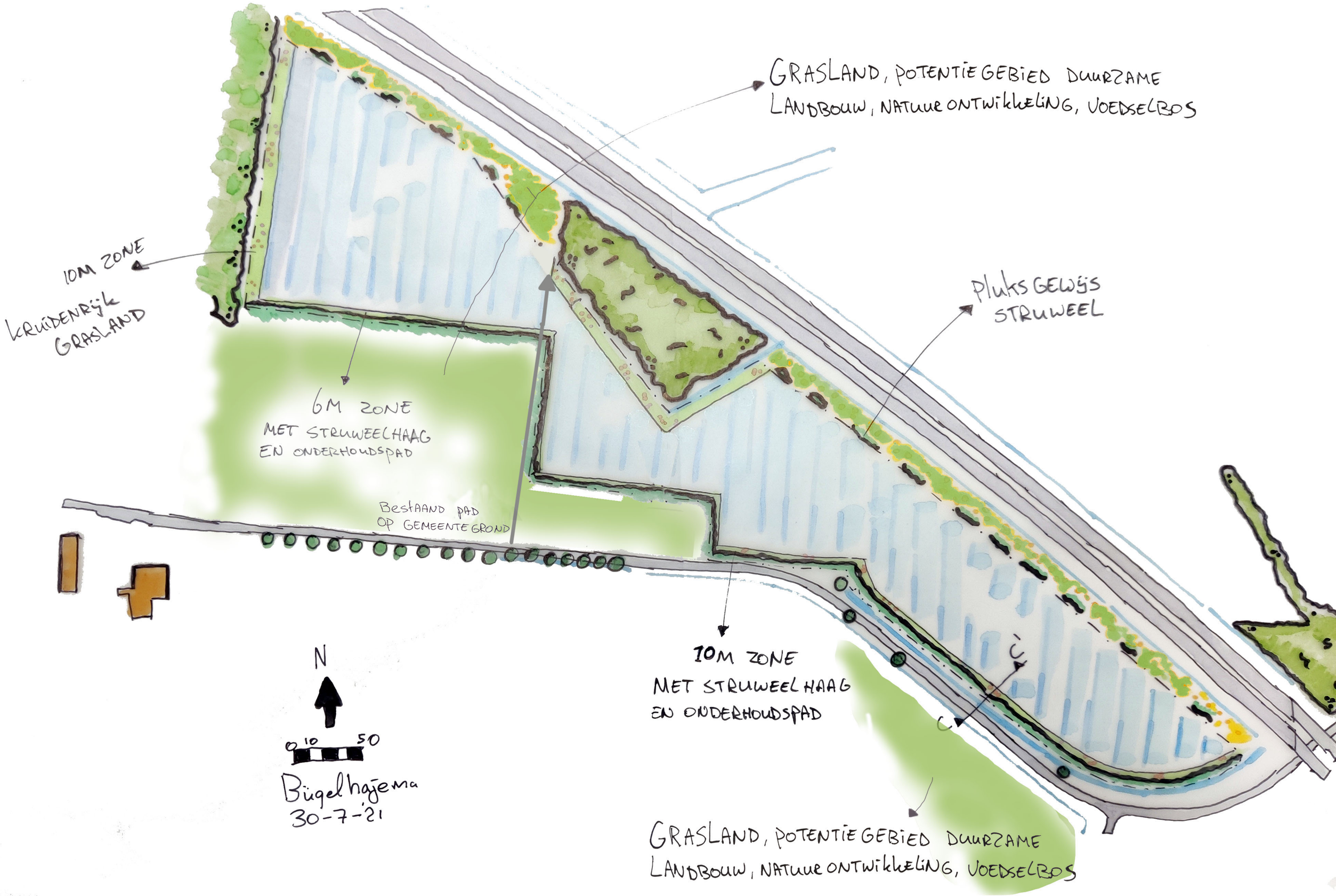
GRASLAND, POTENTIEGEBIED DUURZAME LANDBOUW, NATUURONTWIKKELING, VOEDSELBOS
10M ZONE
KRUIDENRIJK GRASLAND
PLUKS GEWIJS STRUWEEL
6M ZONE
MET STRUWEELHAAG EN ONDERHOUDSPAD
BESTAAND PAD OP GEMEENTEGROND
10M ZONE
MET STRUWEELHAAG EN ONDERHOUDSPAD
C
C'
N
0 10 50
Bügelhajema
30-7-'21
GRASLAND, POTENTIEGEBIED DUURZAME LANDBOUW, NATUURONTWIKKELING, VOEDSELBOS

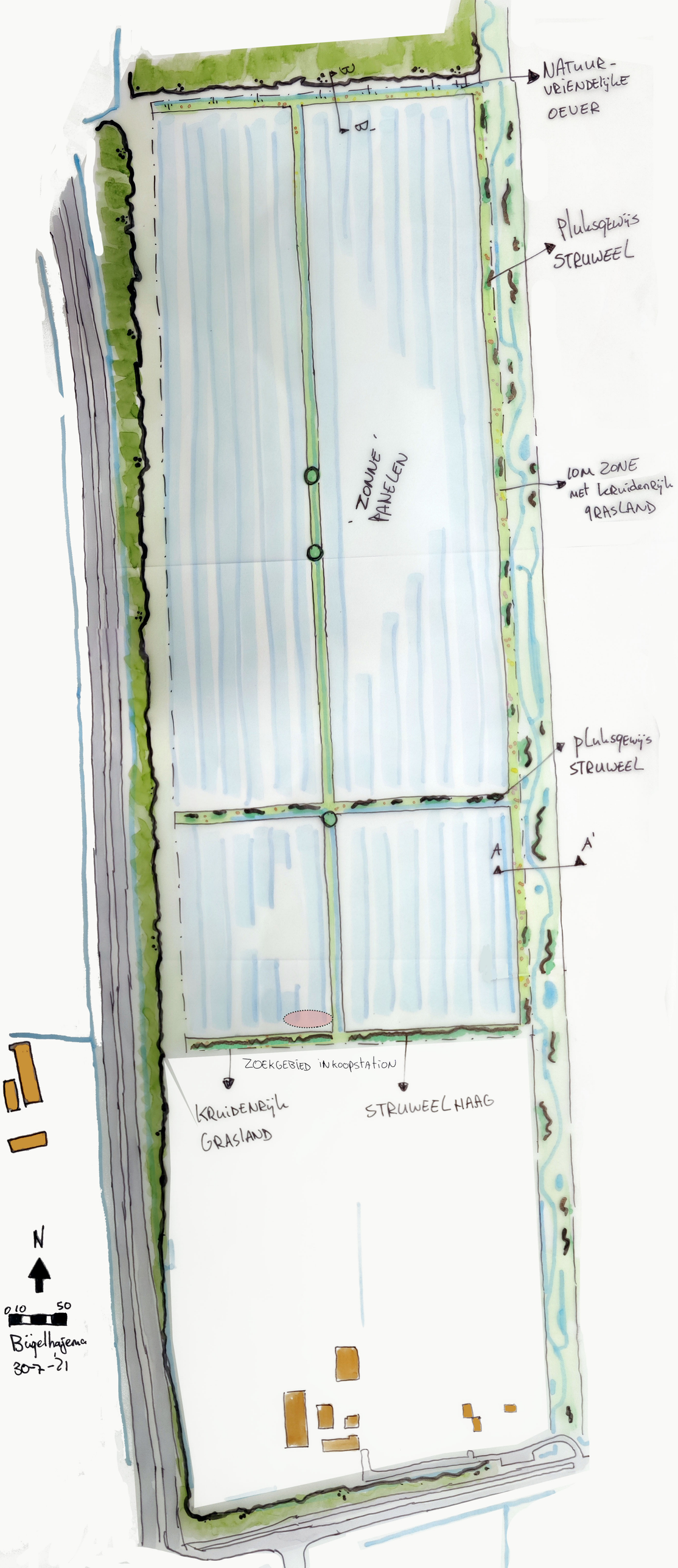
NATUUR-
VRIENDELIJKE
OEVER
W
W'
Pluksgewijs
STRUWEEL
ZONNE-
PANELEN
10M ZONE
met kruidenrijk
GRASLAND
pluksgewijs
STRUWEEL
A
A'
ZOEKGEBIED INKOOPSTATION
KRUIDENRIJK
GRASLAND
STRUWEELHAAG
N
0 10 50
Bügelhajema
30-7-21

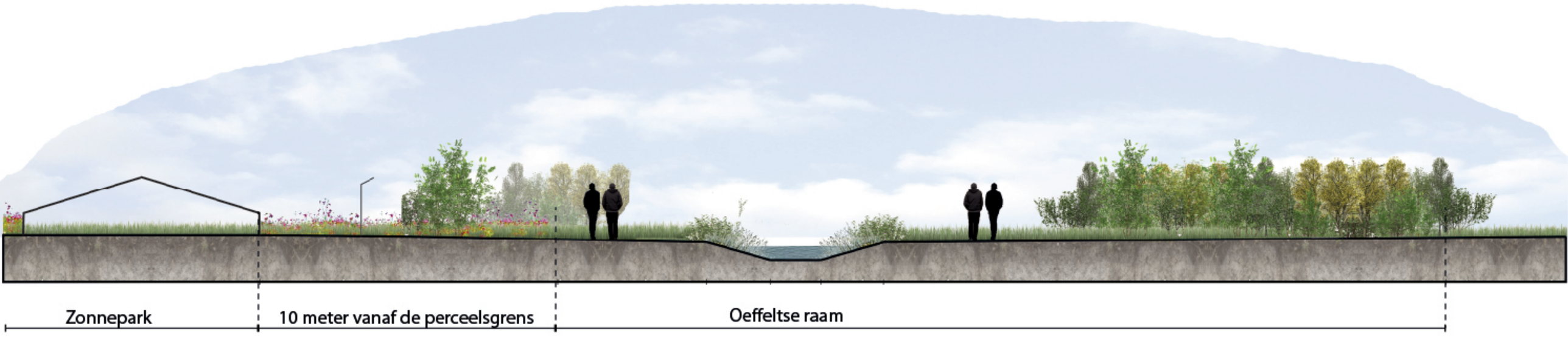
Zonnepark
10 meter vanaf de perceelsgrens
Oeffeltse raam

Bestaande groenzone
3 meter
10 meter vanaf de perceelsgrens
Zonnepark

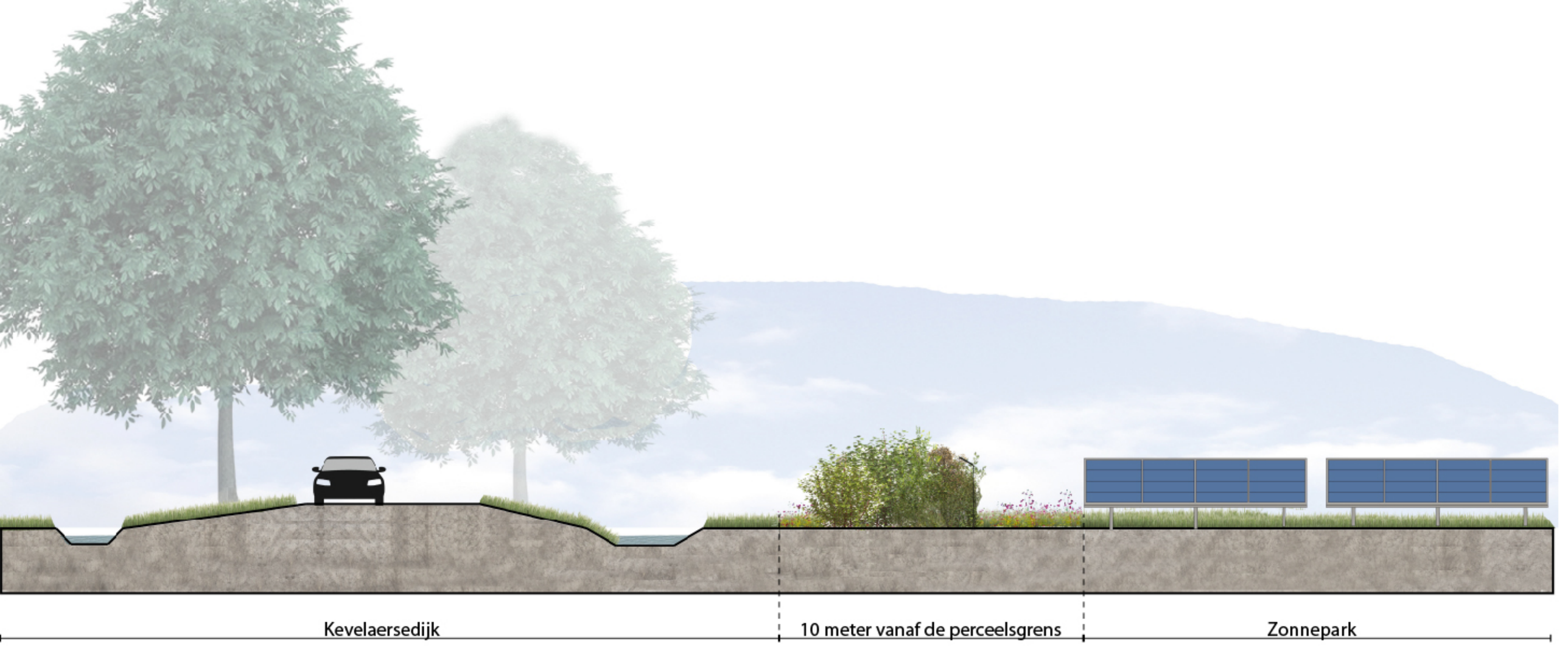
Kevelaersedijk
10 meter vanaf de perceelsgrens
Zonnepark

Bijlage 2 Indicatieve oppervlaktes LIP & zonnepanelen

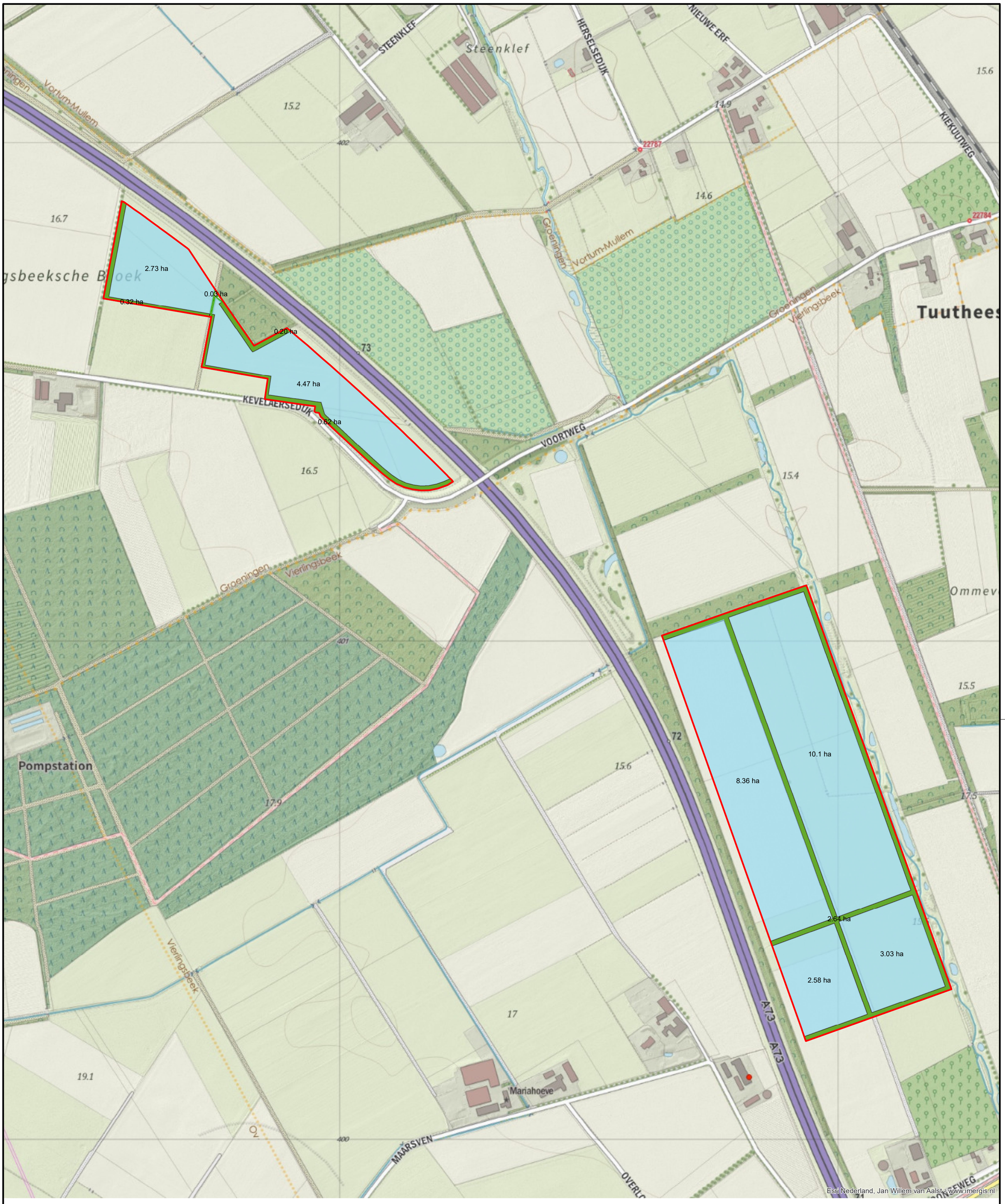

Legenda

- Panelen in veldopstelling
- Gemeentegrond / pad
- landschappelijke inpassing

N

Gemeente Boxmeer

Duurzaam Energie Park Boxmeer

Indicatie verdeling tussen elementen landschappelijke inpassing en zonneveld

Verbeelding

datum:	17-09-2021
schaal:	1:5000
status:	concept
projectnr.:	000.00.00.00.00
gezien:	DM
IMRO	

BügelHajema
Plek voor ideeën

BügelHajema Adviseurs bv, Bureau voor Ruimtelijke Ordening en Milieu BNSP
Postbus 2153, 3800 CD Amersfoort **T** 033 465 65 45 **E** amersfoort@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Bijlage 3 Beknopte natuurtoets Duurzaam Energie Park Boxmeer

BügelHajema
Ruimte voor de leefomgeving

Beknopte natuurtoets Duurzaam Energie Park Boxmeer

Opdrachtgever: Renewable Factory B.V. projectnummer: P000417

Onderwerp: beknopte natuurtoets Duurzaam Energie Park Boxmeer
Datum: 14-07-2021

Inleiding

KADER

Renewable Factory B.V. is van plan een zonneveld in combinatie met natuurelementen te realiseren op twee kavels langs de A73 nabij Boxmeer. Om de uitvoerbaarheid van dit project te toetsen, is een beknopte natuurtoets uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)[1] of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het projectgebied en de directe omgeving ten behoeve van de inventarisatie op 14 juni 2021 bezocht door een ecoloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: onbewolkt, droog, circa 28 ˚C en een zwakke wind.

PROJECTEBIED

Het projectgebied ligt circa vijf kilometer ten zuiden van Boxmeer langs de A73. Het voornemen betreft twee deelgebieden die gezamenlijk gerealiseerd worden, met een totale oppervlakte van circa 35 hectare (figuur 1). Het zuidelijke deel (zuidlocatie) betreft circa 22 hectare tussen de A73 en de Oeffeltsche Raam. Het noordelijke deel (noordlocatie) betreft circa 13 hectare ter hoogte van de Kavelaersedijk, aan de westzijde van de A73. Deze natuurtoets beschrijft de effecten voor beide locaties samen, en waar nodig wordt dit voor ieder locatie afzonderlijk toegelicht.
Het projectgebied ligt in agrarisch gebied, met akkerbouw en veeteelt, met verspreid houtsingels, kleine bosjes, en naar het westen toe een groter natuurgebied met voornamelijk bos.

[1] De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

Figuur 1. Ligging van het projectgebied (bron kaart OSM)

Figuren 2 en 3 geven een impressie van het projectgebied.
Het projectgebied bestaat uit agrarische percelen. Ten tijde van het veldbezoek was de zuidlocatie in gebruik voor de teelt van aardappels, mais en gras. De noordlocatie was in gebruik voor de teelt van mais en gras voor graszodenproductie. Binnen de noordlocatie zijn sloten, bebouwing en houtige beplanting afwezig Buiten de noordlocatie liggen langs de oost- en zuidrand wel houtige beplantingen, langs een deel van de noordrand ligt tevens een bosje. Aan de zuidoostrand bevindt zich een opgaand talud naar het viaduct over de A73, met struweel. Alleen langs de noordrand (langs de A73 en langs de oostrand van het daar gelegen bosje) bevindt zich een smalle waterhoudende watergang.

Binnen de zuidlocatie loopt een watergang van noord naarzuid midden door dit gebied. En tevens is er een kleinere noord-zuid lopende watergang in het noordwestelijk deel van deze locatie Beide watergangen waren ten tijde van het veldbezoek slechts gedeeltelijk waterhoudend. Waarschijnlijk vallen deze regelmatig droog in de zomer. Langs de noordrand ligt een smalle waterhoudende watergang. Langs de middensloot zijn tevens twee grote bomen aanwezig, namelijk een zomereik en een kers. Andere houtige beplanting is niet aanwezig binnen het projectgebied. Er is ook geen bebouwing aanwezig. Buiten het projectgebied bevindt zich langs de oostrand de Oeffeltsche Raam, een natuurstrook van circa 20 meter breed met een kronkelende watergang, poelen, houtige beplanting en ruigte. Langs de noord- en westrand bevinden zich verder brede houtsingels. De zuidzijde van het projectgebied grenst aan agrarische percelen met boomteelt en mais.

Figuur 2. Impressie van het projectgebied, noordlocatie (14 juni 2021)

Figuur 3. Impressie van het projectgebied, zuidlocatie (14 juni 2021)

HET VOORNEMEN

Het voornemen betreft de realisatie van een zonnepark en een aantal natuurelementen. De totale oppervlakte bedraagt circa 35 hectare.

Daarbij blijft de kavelstructuur vrijwel geheel intact, alleen de kortere watergang in de noordwesthoek van de zuidlocatie zal waarschijnlijk worden gedempt. De twee alleenstaande bomen in de zuidlocatie blijven behouden.

Op de agrarische percelen zelf worden zonnevelden aangelegd, met rondom een 10 meter brede strook met een haag en kruidenrijk gras die tevens als onderhoudspad dienst doet. Voor het opstellen van de zonnepanelen is licht graafwerk nodig. Het plan is verder om op een deel van de noordlocatie in te richten met struweel en een biologische groentetuin.

Zowel in de aanlegfase als in de gebruiksfase zal geen verlichting worden aangebracht. Er komt een raster rondom de zonnevelden die passeerbaar is voor dieren tot de grootte van een das.

SOORTENBESCHERMING

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Deze betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);

- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna (© NDFF 11 juni 2021 10:20:04)[2] blijkt dat in de afgelopen vijf jaar in de omgeving van het projectgebied (0 - 5 km) verschillende beschermde planten- en diersoorten bekend zijn. Het betreft voornamelijk vaatplanten, vogels met jaarrond beschermde nesten en zoogdieren, en verder enkele soorten amfibieën, reptielen en vlinders. Indien van toepassing worden relevante soorten in de onderstaande tekst besproken.

Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat het projectgebied een beperkte natuurwaarde heeft, vanwege het intensieve agrarische grondgebruik en grotendeels ontbreken van water en houtige beplanting. Figuren 2 en 3 geven een impressie van het projectgebied.

Vaatplanten

De agrarische percelen zijn intensief in gebruik voor akkerbouw. Natuurlijke begroeiing van de akkers is beperkt tot kleine aantallen van zeer algemene kruiden zoals kweek en Europese hanenpoot. Het grasland wordt gedomineerd door Engels raaigras en witte klaver. In de perceelsranden en de slootkanten zijn vooral soorten te vinden zoals kropaar, glanshaver en grote brandnetel. Pleksgewijs zijn kruiden zoals egelboterbloem en veldlathyrus aangetroffen. In de watergangen binnen het projectgebied is geen echte watervegetatie aanwezig. Er groeit wel grote lisdodde en liesgras. De plantensoorten duiden op zeer voedselrijke omstandigheden.
Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Geschikt biotoop voor deze soorten ontbreekt vanwege het intensieve grondgebruik en de zeer voedselrijke omstandigheden.

[2] De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

Vogels

Uit de omgeving van het projectgebied is het voorkomen van verschillende soorten vogels met jaarrond beschermde nesten bekend zoals huismus, gierzwaluw en enkele soorten roofvogels en uilen (NDFF). In het projectgebied ontbreken gebouwen waarin zich nest- of verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten kunnen bevinden. In de enige twee bomen die aanwezig in het projectgebied zijn geen nesten of holten aanwezig die nestplaats kunnen bieden aan vogelsoorten met jaarrond beschermd nesten.

Het projectgebied is wel geschikt als foerageergebied voor enkele vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals buizerd, sperwer en ransuil. Vooral de randen langs de houtige elementen zijn hiervoor aantrekkelijk. Voor steenuil is het projectgebied weinig geschikt als foerageergebied, omdat elementen van hoge kwaliteit zoals knotbomen, fruitbomen, ruigtehoekjes en begraasd grasland ontbreken. Een geschikte broedplaats voor deze soort is niet in het projectgebied aanwezig.

In het projectgebied zijn enkele algemene soorten van akkers te verwachten. Tijdens het veldbezoek zijn gele kwikstaart, wulp en kievit waargenomen. Deze soorten kunnen hier broeden en foerageren. Mogelijk broeden ook soorten zoals fazant of wilde eend in de slootkanten. Tijdens het veldbezoek werden in de houtige beplantingen grenzend aan het projectgebied onder andere roodborsttapuit, braamsluiper en grote bonte specht waargenomen. Dit betreft alle soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn.

Vleermuizen

Volgens de NDFF zijn uit de omgeving van het projectgebied (0-5 km) verschillende soorten vleermuizen bekend, die alle beschermd zijn, zoals gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger. In het gehele projectgebied ontbreken gebouwen waarin zich verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen bevinden. In de enige twee bomen in het projectgebied zijn geen holtes, spleten of repen loszittende schors aangetroffen die vleermuizen toegang kunnen bieden tot verblijfplaatsen.

Mogelijk gebruiken vleermuizen het projectgebied als foerageergebied. Vooral de randen langs de houtige elementen zijn hiervoor zeer geschikt. Mogelijk maken de noord-zuid lopende randen van de zuidlocatie (zowel west- als oostzijde) deel uit van een lijnvormige structuur die mogelijk fungeert als essentiële (onmisbare) vliegroute voor vleermuizen.

Grondgebonden zoogdieren

Uit de gegevens van NDFF blijkt dat binnen een straal van vijf kilometer rond het projectgebied verschillende beschermde grondgebonden zoogdiersoorten bekend zijn. Voor een aantal algemene soorten geldt in de provincie Noord-Brabant een vrijstelling van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10 eerste lid Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. De niet-vrijgestelde soorten betreffen de marterachtigen das, bunzing, wezel en steenmarter, en verder bever, wolf, damhert, en eekhoorn.

In NDFF zijn enkele waarnemingen van das dichtbij het projectgebied bekend, dit betreft enkele dode exemplaren nabij de A73. In de naaste omgeving zijn bij NDFF geen verblijfplaatsen bekend van das. De dichtstbijzijnde gemelde verblijfplaats ligt circa 1 km ten westen van de noordlocatie.
Er zijn binnen zowel de noord- als zuidlocatie van het projectgebied geen geschikte plaatsen voor verblijf- of nestplaatsen van das aangetroffen. Op de zuidlocatie zijn geen sporen van das aangetroffen. Op de noordlocatie zijn wel wroetsporen van das aangetroffen in het maisveld nabij het bosje. In het bosje zelf zijn enkele dassenlatrines (kuiltjes met uitwerpselen) aangetroffen. Verder is bij de zuidpunt van de noordlocatie, in het zuidelijke talud nabij het viaduct over de A73, een vluchtpijp gevonden met verse vergraven grond en diverse recent belopen wissels (figuur 4). En deel van het talud is dicht begroeid met braamstruweel. Hier lopen geen herkenbare wissels, maar het kan niet kan worden uitgesloten dat zich hier nog een vluchtpijp bevindt. Ook is ter plekke onder het viaduct een faunapassage die regelmatig belopen wordt, door das of andere grotere dieren.

Figuur 4. Wroetsporen van das in maisakker in het projectgebied, en vluchtpijp in talud net naast het projectgebied, noordlocatie (14 juni 2021).

Van steenmarter en kleine marterachtigen (wezel, bunzing) zijn tijdens het veldbezoek geen sporen aangetroffen. Op de akkers zijn geen rommelhoeken, houtstapels of opslag van materialen aangetroffen die kunnen dienen als verblijfplaats voor deze soorten. De houtige beplantingen langs de randen buiten het projectgebied zijn wel geschikt als verblijfplaats voor kleine marterachtigen, de steenmarter is meer gebonden aan erven en rommelhoekjes en wordt dus niet verwacht. Wel kunnen de perceelsranden, met name waar ze grenzen aan houtige elementen dienen als foerageergebied voor deze soorten. De intensief gebruikte agrarische percelen zelf zijn van lage kwaliteit als foerageergebied.
Eekhoorn is een strikt aan houtige beplanting gebonden diersoort en hiervoor ontbreekt geschikt leefgebied binnen het projectgebied. Wolf heeft uitgestrekte natuurterreinen als leefgebied en is hier hooguit incidenteel als zwerver te verwachten. Bever heeft als leefgebied grotere wateren en moerassen met veel houtige begroeiing. Dit biotoop is niet aanwezig in en nabij het projectgebied. Nabij

de noordpunt van de zuidlocatie werden tijdens het veldbezoek weliswaar enkele door bever afgeknaagde boompjes aangetroffen, maar voor langduriger verblijf is dit gebied niet geschikt voor bever. Damhert leeft in grotere bos- en natuurgebieden, en vrijwel uitsluitend binnen afgerasterde terreinen. Het projectgebied is niet geschikt voor deze soort.
Tijdens het veldbezoek zijn drie reeën en een haas waargenomen. Van deze en enkele andere algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals veldmuis en bosmuis zijn in het projectgebied verblijfplaatsen te verwachten. Voor deze soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Noord-Brabant een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wet natuurbescherming.

Amfibieën
Uit de omgeving van het projectgebied (0-5 kilometer) is het voorkomen van enkele beschermde amfibieënsoorten bekend (NDFF). Een aantal betreft algemene soorten zoals bruine kikker en gewone pad. Voor deze soorten geldt in de provincie Noord-Brabant een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. De beschermde niet-vrijgestelde soorten die bekend zijn uit de omgeving betreffen alpenwatersalamander, vinpootsalamander, kamsalamander, heikikker, poelkikker, boomkikker en rugstreeppad en knoflookpad (NDFF).
Voor deze soorten vormen de smalle deels droogvallende watergangen in en langs het projectgebied geen geschikt voortplantingsbiotoop. Evenmin zijn de intensief gebruikte agrarische percelen geschikt als landbiotoop voor deze soorten.

Beschermde soorten uit overige diergroepen
Uit de naaste omgeving van het projectgebied (0-5 km) zijn waarnemingen bekend van enkele soorten uit andere diergroepen (NDFF). Dit betreft de reptielensoorten hazelworm en levendbarende hagedis, de vlindersoorten bruine eikenpage, grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder, grote vos en teunisbloempijlstaart en de libellen beekrombout en gevlekte witsnuitlibel.
Al deze soorten leven in natuurterreinen met bossen, moerassen, beken en vennen. De intensief gebruikte agrarische percelen en de smalle watergangen in het projectgebied zijn niet geschikt voor deze soorten. Andere beschermde soorten van de overige diergroepen zijn niet in het projectgebied te verwachten gezien het ontbreken van geschikt biotoop en het ontbreken van waarnemingen in de omgeving van het projectgebied.

TOETSING
In het projectgebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Gezien de zeer voedselrijke omstandigheden in de percelen zelf en het intensieve gebruik zijn beschermde soorten ook niet te verwachten. Negatieve effecten op deze soortengroep als gevolg van de ontwikkelingen zijn uitgesloten.

Als gevolg van de ontwikkeling gaan geen mogelijke nest- of verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten of verblijfplaatsen van vleermuizen verloren. De agrarische percelen zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen, uilen en roofvogels zoals sperwer, ransuil of buizerd, maar van lage kwaliteit. De randen van het projectgebied en de slootkanten vormen hoogwaardiger foerageergebied. Het projectgebied vormt slecht een klein onderdeel van het foerageergebied voor individuen van deze soorten, daarbij is in de omgeving veel meer geschikt foerageergebied aanwezig met deels hogere kwaliteit. Het projectgebied verandert van karakter als foerageergebied maar gaat niet verloren. De randen van het projectgebied en de slootkanten blijven behouden, met uitzondering van een kleine sloot in de zuidlocatie over een lengte van circa 300 meter. Daarnaast wordt door de inrichting met natuurelementen (stroken langs de randen met hagen en kruidenrijk grasland) juist hogere kwaliteit foerageergebied toegevoegd. De verwachting is dat het projectgebied in kwaliteit als foerageergebied verbetert. De lijnvormige structuren die noord-zuid lopen langs de randen van de zuidlocatie blijven behouden, zodat geen negatief effect optreedt ten aanzien van vliegroutes van vleermuizen.
Negatieve effecten ten aanzien van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten en vleermuizen kunnen daarom worden uitgesloten.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging en verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Van das zijn wroetsporen gevonden in de noordelijke locatie van het projectgebied. Tevens zijn een vluchtpijp (die gebruikt kan worden voor kortstondig verblijf) en wissels nabij de zuidpunt van de noordelijke locatie aangetroffen. Er zijn geen aanwijzingen voor grotere en meer permanente verblijfplaatsen direct rond het gebied. Door de aanwezigheid van wroetsporen is het duidelijk dat de noordlocatie wel wordt gebuikt als foerageergebied.
In de zuidlocatie zijn geen sporen aangetroffen van das. Ook zijn geen wissels aangetroffen die das kan gebruiken om van de akker naar aangrenzende natuurelementen lopen. Deze aangrenzende natuurelementen zijn wel potentieel geschikt voor verblijfplaatsen van das.
Omdat de begroeiing in deze elementen hoog is en de akkers ten tijde van het veldbezoek in juni minder aantrekkelijk zijn als voedselbron, is nader onderzoek nodig. Dit is nodig om vast te stellen of de zuidlocatie wordt gebruikt als foerageergebied, en hoe intensief de noordlocatie wordt gebruikt. Nu al is duidelijk dat een ontheffing Wnb voor das noodzakelijk is, op basis van het nader onderzoek kan worden bepaald welke maatregelen noodzakelijk zijn om negatieve effecten te voorkomen.

In het gehele projectgebied zijn geen plekken die geschikt zijn als verblijfplaats voor bunzing, wezel en steenmarter. Wel vormen de randen van het projectgebied en de slootkanten vormen geschikt foerageergebied voor deze soorten. Deze randen en slootkanten blijven behouden, met uitzondering van een kleine sloot in de zuidlocatie over een lengte van circa 300 meter. Daarnaast wordt door de inrichting met natuurelementen (stroken langs de randen met hagen en kruidenrijk grasland) juist hogere kwaliteit foerageergebied toegevoegd. De verwachting is dat het projectgebied in kwaliteit als foerageergebied verbetert. Negatieve effecten op bunzing, wezel en steenmarter kunnen daarom worden uitgesloten.
In het projectgebied is geen geschikt leefgebied voor andere beschermde niet-vrijgestelde soorten grondgebonden zoogdieren zoals bever, wolf, damhert en eekhoorn aanwezig. Negatieve effecten kunnen worden uitgesloten.

In het projectgebied zijn geen beschermde niet-vrijgestelde soorten reptielen, amfibieën of soorten van overige diergroepen aangetroffen. Op basis van de aard van het gebied, het intensieve grondgebruik en de verspreidingsgegevens volgens NDFF zijn deze ook niet te verwachten. Negatieve effecten zijn daarom uitgesloten.

Als gevolg van het plan kunnen enkele verblijfplaatsen van enkele algemene soorten zoogdieren en amfibieën worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Noord-Brabant. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wet natuurbescherming. Als gevolg van de ontwikkeling zal de kwaliteit van het projectgebied na de aanlegfase naar verwachting verbeteren voor deze soorten.

GEBIEDSBESCHERMING

Voor onderhavig projectgebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

BELEIDSKADER

Wet natuurbescherming

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden, geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN)) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Noord-Brabant uitgewerkt in de Interim Omgevingsverordening Ruimte Noord-Brabant (geconsolideerd 1 maart 2020).

Deze verordening onderscheidt meerdere beschermingscategorieën. De kern hiervan is het Natuurnetwerk Brabant (NNB) en de Groenblauwe mantel. In het NNB worden wezenlijke ecologische kenmerken en waarden van de natuurterreinen beschermd, deze mogen in principe niet worden aangetast. Voor het NNB geldt tevens een externe werking: als een ontwikkeling buiten NNB die een aantasting geeft van de ecologische waarden en kenmerken in het Natuur Netwerk Brabant, dienen de negatieve effecten waar mogelijk te worden beperkt en de overblijvende, negatieve effecten worden gecompenseerd. De Groenblauwe mantel vormt de verbinding tussen de ecologische hoofdstructuur en het landelijk gebied. In deze zone zijn ontwikkelingen mogelijk mits deze gepaard gaan met een positieve bijdrage aan de bescherming en ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken en landschappelijke waarden en kenmerken.

Aanvullend zijn ecologische verbindingszones aangewezen. Deze zijn gericht op verwezenlijking, het behoud en het beheer van een ecologische verbindingszone met een breedte van 25 tot 50 meter. Na realisatie van de ecologische verbindingszone is de bescherming van NNB ook hier van toepassing, Tevens zijn gebieden aangewezen als Attentiezone waterhuishouding en Behoud en herstel van watersystemen. Deze zones overlappen grotendeels met NNB en Groenblauwe mantel. De Attentiezone waterhuishouding strekt tot bescherming van de waterhuishouding en sluit functies en activiteiten uit die een negatief effect hebben op de hydrologische instandhoudingsdoelen van het hierbinnen gelegen Natuur Netwerk Brabant. In zones aangewezen als Behoud en herstel van watersystemen zijn beperkingen gesteld aan bebouwing, verharding en ophogen van gronden.

INVENTARISATIE

Het projectgebied ligt niet in een in het kader van de Wnb beschermd gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, “Maasduinen”, ligt op ongeveer 4 km ten oosten van het projectgebied.

De provinciaal beschermde natuurgebieden zijn aangegeven in figuur 5. Het projectgebied ligt niet in provinciaal beschermde natuurgebieden. Op circa 50 m afstand van het projectgebied, juist tussen de noord- en zuidlocatie in, liggen als NNB aangewezen gronden, die teven de functie Attentiezone waterhuishouding hebben. Grotere NNB terreinen liggen circa 500 m ten westen en zuiden van de noordlocatie.

De zuidlocatie grenst aan de oost-, noord- en een deel van de westrand aan een Ecologische Verbindingszone, die tevens is aangewezen als Behoud en herstel van watersystemen. Dit betreft de beek de Oeffeltsche Raam en zijtakken.

Figuur 5. Ligging van het projectgebied ten opzicht van provinciaal aangewezen natuurgronden (groen = Natuur Netwerk Brabant en Attentiezone waterhuishouding, paars en paarse arcering = Ecologische Verbindingszone en Behoud en herstel watersystemen). Bron: ruimtelijkeplannen.nl, aangevuld met projectlocatie.

TOETSING

Het projectgebied ligt op grote afstand ten opzichte van in het kader van Wnb beschermde gebieden. Er vinden geen aanpassingen aan de waterhuishouding plaats ten behoeve van het project, zodat negatieve effecten voor dit aspect kunnen worden uitgesloten. Vanwege de grote afstand zijn negatieve effecten door licht, geluid, optische verstoring of verontreiniging uit te sluiten.
Op deze afstand is in potentie alleen een effect van stikstofdepositie op beschermde Natura 2000-gebieden te verwachten. Daarom moet een AERIUS-berekening uitgevoerd worden om te bepalen of het project leidt tot een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden. Op basis daarvan kan worden bepaald of vervolgstappen nodig zijn, zoals het aanvragen van een vergunning van de Wnb.

De geplande ontwikkeling leidt niet directe aantasting van provinciaal beschermde natuurgebieden omdat de ontwikkeling daarbuiten plaatsvindt. Wat betreft mogelijke externe werking is van belang dat een smalle sloot in de zuidlocatie wordt gedempt. Deze sloot heeft geen wezenlijke functie voor de waterhuishouding, en demping zal niet leiden tot verdroging of versnelde waterafvoer. Verder vindt in de gebruiksfase extensief onderhoud van de zonnepanelen en de groenelementen plaats, wat minder activiteit en bedrijvigheid met zich meebrengt dan het huidige agrarische gebruik. Negatieve effecten zijn niet te verwachten.
In de aanlegfase zal gedurende enkele maanden rijdend materieel in het projectgebied aanwezig zijn, en daarnaast werken arbeidskrachten met klein gereedschap aan de opstelling en aansluiting van de zonnepanelen. Dit vindt steeds in kleine delen van het projectgebied plaats. Door dit werk zo veel mogelijk buiten de broedtijd van vogels uit te voeren wordt verstoring al vergaand voorkomen.
Op basis hiervan kan worden uitgesloten dat de voorgenomen ontwikkeling leidt tot verandering van de waterhuishouding, vervuiling of andere vormen van verstoring van aangrenzende natuurterreinen. Negatieve effecten op in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid beschermde gebieden kunnen op voorhand worden uitgesloten.

CONCLUSIE

Voor dit plan is op 14 juni 2021 een veldbezoek uitgevoerd gedaan en daarnaast zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het projectgebied uit de NDFF geraadpleegd. Op basis hiervan is ten aanzien van das een onvoldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan om de toetsing aan de Wnb op te baseren. Uit de toetsing komt naar voren dat als gevolg van de plannen mogelijk foerageergebied van das verloren gaat. Nader onderzoek is nodig om vast te stellen hoe het projectgebied door das wordt gebruikt. Op basis van de resultaten van dit onderzoek wordt bepaald of een ontheffing voor de Wnb nodig is en zo ja, welke maatregelen nodig zijn om negatieve effecten te voorkomen.

Voor de overige beschermde soorten is voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan voor toetsing aan de Wnb en is geen ontheffing voor de Wnb nodig. Wel moet bij de werkzaamheden rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels.

Negatieve effecten ten aanzien van in het kader van de Wnb beschermde Natura 2000-gebieden kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Een AERIUS-berekening moet uitwijzen of de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden toeneemt. Op basis hiervan kan worden bepaald of vervolgstappen nodig zijn, zoals het aanvragen van een vergunning van de Wnb.

Het plan is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.